

Ferðamálastofa

Fjárhagsgreining

Áætluð staða íslenskrar ferðapjónustu í
árslok 2021

Ráðgjafarsvið

—
4. janúar 2022

Formáli

Áhrif kórónuveirufaraldursins á ferðapjónustu hér á landi eru margvísleg og mikil. Fyrir um tuttugu mánuðum síðan héldum við að þetta yrði í versta falli nokkurra mánaða kreppa en ferðapjónustan tæki við sér á líðandi ári. Svo hefur þó ekki verið. Ferðapjónustunni hefur hins vegar tekist á margan hátt að aðlaga sig ástandinu. Þegar nær fyrirvaralaust var skrúfað fyrir tekjur greinarinnar snemma árs 2020 brugðust fyrirtækin við með því að draga eins hratt og mögulegt var úr kostnaði. Ríkið kom þar rausnarlega að með ýmsum styrkjum og stuðningi. Það reyndist vel eins og kemur fram í þessari samantekt hér og þeim tveimur sem sömu aðilar hafa áður gert og voru gefnar út á síðasta ári.

Aðlögunarhæfni ferðapjónustunnar reyndist til staðar í þessum áföllum heimsfaraldurs. Erlendum ferðamönnum fækkaði verulega en þá reyndist innlendir markaður vera til staðar og nokkru meiri en reiknað hafði verið með. Ferðapjónustunni tókst að lækka kostnað hratt og aðlaga rekstur nýjum veruleika. Fá fyrirtæki hafa hætt starfsemi. Það er hins vegar þannig að svona áföll koma einhvers staðar fram og eins og rakið er í þessari skýrslu eru það skuldir sem hafa hækkað umtalsvert og eru víða orðnar of miklar til að reikna megi með að afkoma næstu ára geti staðið undir þeim.

Þessi skýrsla er sú þriðja sem Ferðamálastofa gerir með KPMG þar sem farið er yfir fjárhag ferðapjónustunnar í heimsfaraldri kórónuveirunnar. Í þeirri fyrstu sem kom út í apríl 2020 var fyrst og fremst fjallað um rekstur og afkomu í greininni. Í þeirri annarri sem kom út fyrir réttu ári síðan var það efnahagur fyrirtækjanna og þá sérstaklega skuldir sem voru í brennidepli. Í þessari skýrslu er það greining á efnahag ferðapjónustunnar þegar hillir undir lok faraldursins og hverjar eru horfur með hæfi greinarinnar til að standa undir skuldum.

Ítarleg greining í þessari skýrslu byggir á 2020 ársreikningum ferðapjónustufyrirtækja utan flugs og flugtengdrar starfsemi. Því til viðbótar er sótt í margvíslegar aðrar upplýsingar um rekstur og efnahag greinarinnar. Forsenda er að nú sjái fyrir endann á áhrifum kórónuveirufaraldursins á ferðapjónustuna og uppgangur og viðspyrna verði á næstu mánuðum. Óvissa er þó um það nú með nýjum afbrigðum veirunnar og hertum aðgerðum í þeim löndum sem sækja okkur heim.

Endurrejsn ferðapjónustunnar er fram undan. Þessi greining er innlegg í þá umræðu. Samstaða þarf að verða um hvernig tryggja skuli farsæla framtíð greinarinnar.

Skarphéðinn Berg Steinarsson
Ferðamálastjóri

Tengiliður KPMG:

Benedikt K. Magnússon
Ráðgjafarsvið
Sviðsstjóri, hluthafi
Sími: 861 5252
bmagnusson@kpmg.is

	bls.		bls.
Formáli	2	Rekstur í faraldri	
Samantekt	4	— Ferðamenn	20
Fjárhagsstaða í árslok 2020		— Gistinætur	21
— Þróun helstu lykilstærða	8	— Kortavelta	22
— Rekstrarþróun	9	— Atvinnustig	23
— Þróun eigna	11	— Áhrif aðgerða stjórnvalda	24
— Þróun skammtímaskulda	12	— Útgönguspá fyrir árið 2021	25
— Vaxtaberandi skuldir	13	— Hver er vandinn?	26
— Breyting eigin fjár	14	Viðaukar	
— Heildaryfirlit einkennandi greina	15	— Viðauki I – Yfirlit einkennandi greina	28
— Greining á rekstrarhæfi vegna skuldsetningar	16	— Viðauki II – Sundurliðun eftir einkennandi greinum	33
— Skuldastaða	17	— Viðauki III - Gagnalýsing	38
— Fjárhagsstaða við árslok - Niðurbrot	18		

KPMG

Samantekt

Ferðapjónusta árið 2020

-75%

Fjöldi
ferðamanna

— Ferðamönnum fækkaði um 75% árið 2020 með þeim afleiðingum að tekjur lækkuðu um 200 ma.kr. á milli ára og þriggja ára eiginfjármýndun þurrkaðist út, þrátt fyrir umtalsverðar stuðningsaðgerðir stjórnvalda.

— Stöðugildum í greininni fækkaði um 40% á árinu.

25 ma.kr.

Stuðningsaðgerðir

— Stuðningsaðgerðir stjórnvalda koma ýmist fram sem viðbótartekjur (s.s. tekjufallstyrkir) eða hraðari lækkun kostnaðar (s.s. hlutabótaleið, laun á uppsagnarfresti og niðurfelling gistináttaskatts).

— Heildaráhrif stuðningsaðgerða utan skattfrestana og lánveitinga eru metin um 25 ma.kr. árið 2020, þar af 9,5 ma.kr. vegna hlutabótaleiðar.

— Líklegt að aðgerðirnar hafi komið í veg fyrir fjölda gjaldþrota í greininni.

-17,4%

EBIT / tekjur

— Rekstrafkoma (EBIT) greinarinnar versnaði um 46 ma.kr. á milli ára og var neikvæð um 26,5 ma.kr. árið 2020.

— Vaxtaberandi skuldir jukust um 23 ma.kr. á árinu og stóð í 209 ma.kr. í árslok skv. ársreikningum félaganna árið 2020, en þá eru 30 ma.kr. skuldir við tengd félög meðtalin.

— Skuldamargfeldi (skuldir á móti EBIT) jókst mikið á milli ára. Réttara er að bera skuldsetningu saman við rekstur ársins 2019 frekar en 2020 þar sem það er ekki lýsandi fyrir getu félaganna til að standa undir skuldsetningu.

— Þá hafa safnast upp umtalsverðar skammtímaskuldir, allt að 25 ma.kr. umfram það sem eðlilegt er. Erfitt getur reynst að vinna á þessum skuldum nema með frekari lántöku eða eiginfjár innspýtingu.

7,7x

Skuldir/EBIT

— Fjárhagsstaða félaganna og áskoranir eru sem fyrr misjafnar eftir greinum og landshlutum.

— Í hverri grein eru fjárhagslega sterk félög sem hafa mikið vægi í útreikningunum. Sé horft framhjá þremur sterkustu félögum í hverri grein má sjá að eiginfjárstaða félaga í greininni lækkar úr 19% í 8% í árslok 2020.

— Meirihluti félaga voru með jákvætt eigið fé og þriðjungur þeirra skilaði jákvæðri rekstrarafkomu (EBIT) á árinu.

— Við árslok 2020 bjuggu um 25% félaga við góða eða viðunandi fjárhagsstöðu en rúmlega þriðjungur eru of skuldsett eða með ósjálfbæran rekstur.

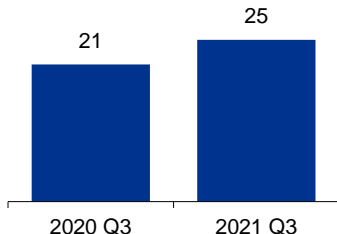
— Rekstur ársins 2021 hefur ekki bætt stöðu þessara félaga sem skulduðu samtals 104 m.kr. Í þessu samhengi má benda á að bankarnir hafa varúðarfært útlán til ferðapjónustufyrirtækja sem nemur 17 ma.kr. í lok þriðja ársfjórðungs 2021.

Slagurinn við COVID-19 árið 2021

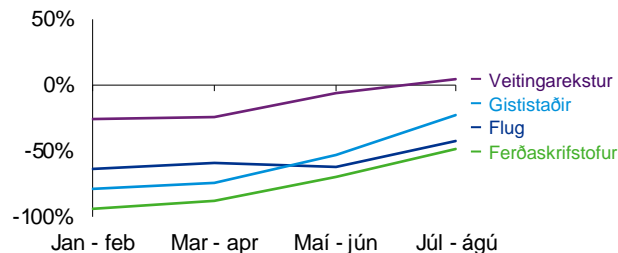
Fjöldi starfandi í ferðapjónustunni í þús.

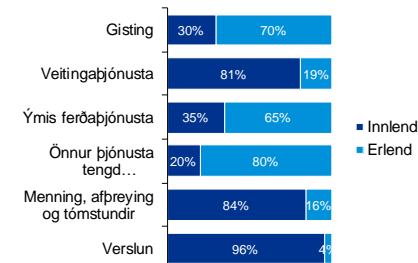
Heimild: Hagstofan, VMST, Rannsóknarsetur verslunar og greining KPMG.

VSK velta 2021

samanborið við veltu árið 2019

Vægi innlestrar veltu árið 2021

Landið tók að rísa í ágúst 2021

- Tæplega 700 þúsund ferðamenn sækja landið heim í ár.
- Ferðamenn dvelja lengur og eyða meiru og þar hjálpar m.a. veik króna. Þá er neyslumynstrið að breytast og er kortavelta hlutfallslega hærrí hjá bílaleigum og veitingaþjónusta á móti lækkun hjá verslun og farþegaflutningum.
- Félög búin að skala niður kostnað og aðlaga að lágmarksstarfsemi, semja við leigusala um frýstingu eða lækkun leigugreiðslna.
- Flest félög glíma við verulegt tekjufall, háan launakostnað og neikvæða afkomu. Bílaleigur eru undantekning þar á.
- Samið um greiðsluhlé lána við lánveitendur sem flest hafa verið framlengd m.v. upphaflega ráðstöfun.
- Stuðningsúrræði stjórnvalda árið 2021 metin um **11 ma.kr.**
- Fjöldi starfandi aukist um tæplega **10 þús.** eða **70%** frá áramótum 2020 til loka þriðja ársfjórðungs 2021 en almennt reyndist erfitt að ráða starfsfólk yfir sumartímann.

Hver er vandinn?

- Tekjur um **240 ma.kr.** árið 2021, tap greinarinnar nemi um 24 ma.kr. og eigið fé lækkar úr 19% í 12% í árslok 2021.
- Án úrræða stjórnvalda hefði eigið fé getað lækkað um allt **að 95 ma.kr.**
- Umfram skuldsetning í formi vaxtaberandi skulda **er áætluð um 55 ma.kr.** og líklegt að endurfjármagna þurfi allt **að 25 ma.kr.** af skammtímaskuldum.
- Félögin hafa fjárfest lítið síðustu tvö ár og má áætla að uppsöfnuð fjárfestingaþörf sé **20-25 ma.kr.**
- Fá félög hafa fram að þessu hellst úr lestinni en einungis 24 félög sóttu um greiðsluskjól árið 2020 og 45 um gjaldþrotaskipti.
- Mörg félög munu ekki geta haldið áfram rekstri nema til komi aukið hlutfé eða niðurfelling skulda á meðan önnur félög eru líkleg til að ráða við stöðuna.
- Sterk félög eru í greininni sem geta leitt viðspyrnuna.
- Augljósa skilyrðið fyrir þessari þróun hlýtur að felast í að eðlileg rekstrarskilyrði skapist sem fyrst á ný.

The KPMG logo is positioned at the top center of the page. It consists of the letters 'KPMG' in a bold, sans-serif font, with each letter contained within a small square frame. The background of the entire page is a photograph of a coastal road in Iceland, showing a dark asphalt road with white lane markings curving along a rocky shore under a cloudy sky.

KPMG

Ferðapjónusta árið 2020

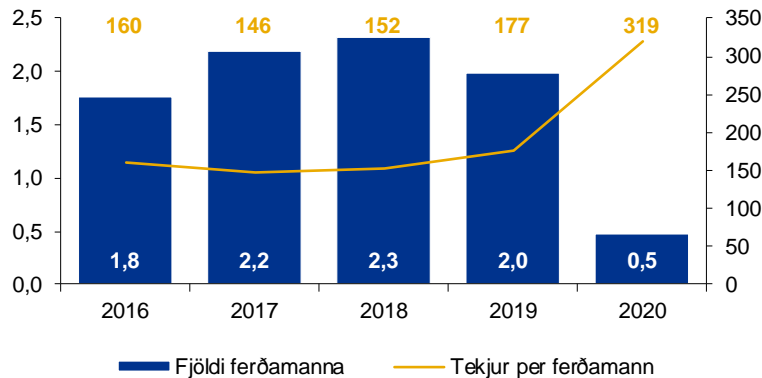
Þróun helstu lykilstærða

Fjöldi ferðamanna og tekjur á hvern ferðamann

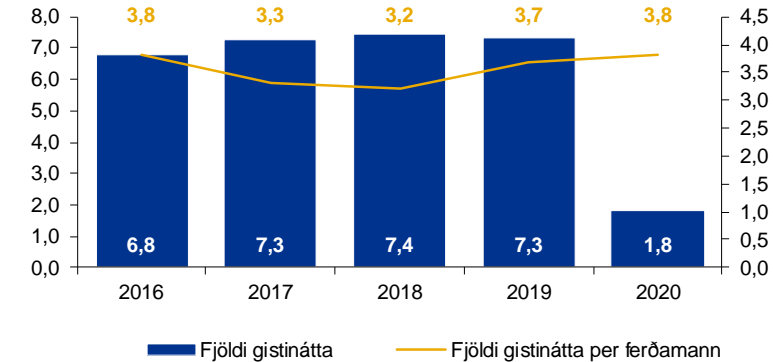
Í milljónum

Í þús. kr.

Fjöldi gistinguátta og gistinguætur á hvern ferðamann

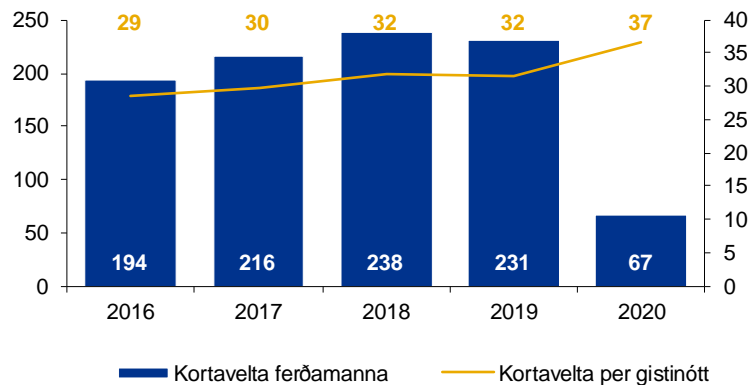
Í milljónum

Kortavelta og kortavelta á hverja gistinguótt

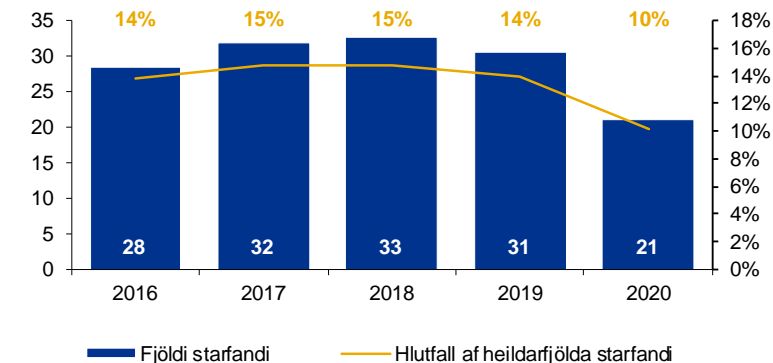
Í milljörðum króna

Í þús. kr.

Fjöldi starfandi í einkennandi greinum ferðapjónustu

Í þús.

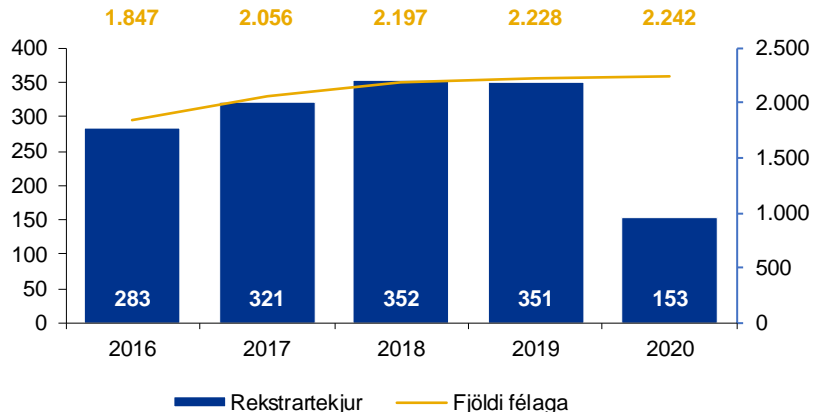
ATH: Hækkun á tekjum á hvern ferðamann árið 2020 skýrist aðallega af auknum viðskiptum Íslendinga.
Heimild: Ferðamálastofa, Creditinfo, Hagstofa, Rannsóknarsetur verzlunarinnar og greining KPMG

Rekstrartekjur (án flugs)

Í milljörðum króna

Heimild: Creditinfo, greining KPMG og Ferðamálastofu.

Um 200 ma.kr. tekjutap milli ára 2019 og 2020

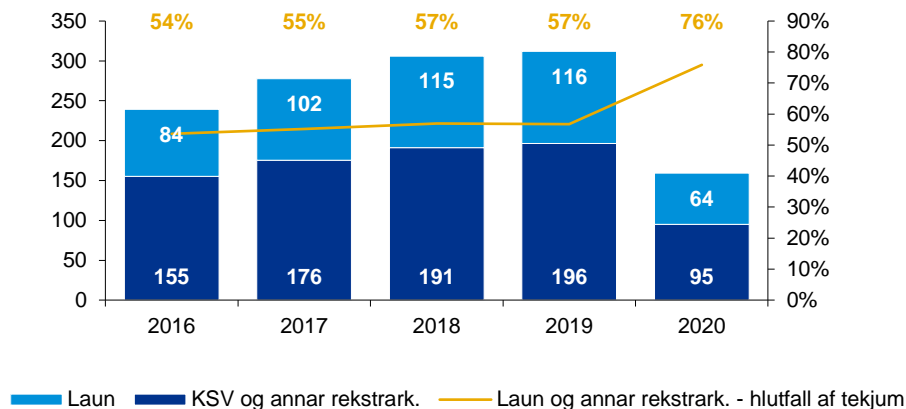
Samkvæmt Hagstofunni nam hlutur ferðapjónustunnar í landsframleiðslu 3,9% árið 2020, samanborið við 8,0% árið 2019. Tekjutap ferðapjónustufyrirtækja utan flugfélaga og flugtengdrar starfsemi nam tæplega 60% milli ára 2019 og 2020 þegar tekið er mið af ársuppgjörum.

Um 15,6 ma.kr. tekjur eða lækkun kostnaðarliða má rekja til stuðnings stjórnvalda, s.s. laun á uppsagnarfresti, lokunar-, tekjufalls- og viðspyrnustyrki.

Án stuðningsaðgerðanna hefði tekjufallið orðið hærra en þó ekki sem nemur 15,6 ma.kr. þar sem flest félögin færa m.a. stuðning tengdum launum á uppsagnarfresti til lækkunar á launakostnaði.

Rekstrarkostnaður (án flugs)

Í milljörðum króna

Heimild: Creditinfo, greining KPMG og Ferðamálastofu.

Rekstrarkostnaður lækkar um 152 ma.kr.

Í samræmi við snarpan samdrátt réðst ferðapjónustan í aðgerðir til að draga úr rekstrarkostnaði. Í heildina nam niðurskurður rekstrarkostnaðar um 50% milli ára 2019 og 2020.

Með tilstuðlan aðgerða stjórnvalda m.a. með greiðslu hlutabóta árið 2020 (9,5 ma.kr.) komu áhrif hagræðingaaðgerða fram hraðar en ella.

Hlutfallslega er þó launakostnaður og annar rekstrarkostnaður hár enda má gera ráð fyrir:

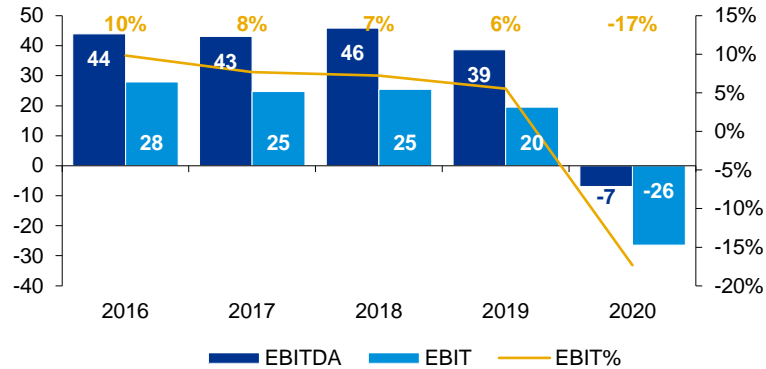
- Að nokkra mánuði taki að ná fram hagræði vegna aðgerða.
- Að fastur kostnaður við að viðhalda lágmarksstarfsemi sitji eftir, auk rekstarskuldbindingar s.s. leigu á húsnæði og tækjum.

Rekstrarpróun (frh.)

EBIT og EBIT%

Í milljónum króna

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

46 ma.kr. afkomusveifla

Rekstrarafkoma (EBIT) greinarinnar var neikvæð um 26,5 ma.kr. á árinu 2020 en samdráttur í rekstrarafkomu nam 46 ma.kr.

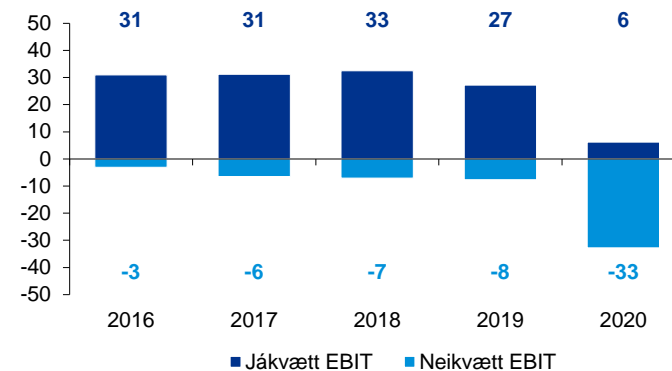
- EBITDA greinarinnar var neikvæð um 7 ma.kr. og afskrifitir námu 19,6 ma.kr.
- Nettó fjármagskostnaður 12,2 ma.kr. og heildar tap 35,5 ma.kr.

Heildaráhrif aðgerða stjórnvalda á rekstur ferðapjónustufyrirtækja hefur líklega numið allt að 25 ma.kr. árið 2020 og þannig komið í veg fyrir mun stærra tap.

Úrræði stjórnvalda árið 2021 eru til þessa metin um 10,8 ma.kr. en ítarlegri greiningu er að finna á bls. 24.

Summa jákvæðs og neikvæðs EBIT

Í milljónum króna

Um 750 félög skila jákvæðri rekstrarafkomu (EBIT)

Rekstrartap var ekki algilt. 750 félög skiluðu jákvæðri rekstrarafkomu (EBIT) árið 2020.

- Tekjur félaga með jákvæða EBIT námu 48 ma.kr. og afkoma þeirra nam samtals 5,9 ma.kr.

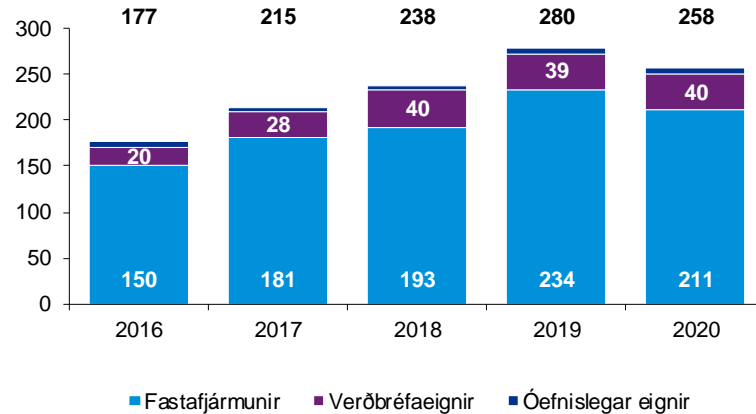
1.488 félög skiluðu neikvæðri rekstrarafkomu. Rekstrartekjur þeirra voru 98 ma.kr. og neikvæð afkoma nam 33 ma.kr.

- Tíu félög voru með þriðjung rekstrartapsins eða 11 ma.kr.
- Rekstur ferðaskrifstofa sker sig úr í þessum hóp, einungis 11% þeirra var með jákvæða rekstrarafkomu.

Fastafjármunir

Í milljörðum króna

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Fastafjármunir lækka

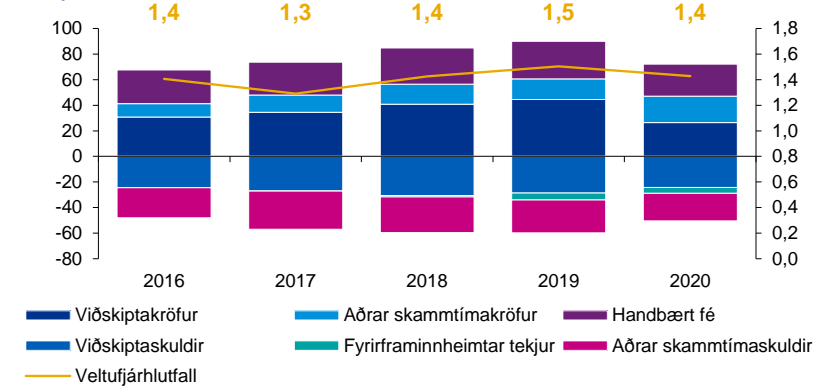
Eignir hafa eðlilega rýrnað þar sem lítið er um nýfjárfestingar og viðhald fjárfestingar. Eignir eru þó hærri en árið 2018 sem var metár í ferðapjónustu.

Ófnislegar eignir nema einungis 7 ma.kr. eða um 10% af eiginfjárstöðu greinarinnar. Greinin nýtur nú góðs af að hlutfallslega lítið er af ófnislegum eignum sem eru eðlilega viðkvæmari fyrir virðisrýrnun í erfiðu árferði en hefðbundnir fastafjármunir.

Nettó fjárfestingahreyfingar námu 3 ma.kr. samanborið við 27 ma.kr. árið 2019. Stærsta fjárfestingin nam 2,7 ma.kr. í fasteign og aðstöðu Sky Lagoon í Kópavogi. Á móti er eitthvað af sölu eigna, sér í lagi gistiheimila.

Veltufjármunir og skammtímaskuldir

Í milljörðum króna

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Viðhalda lausafé samhlíða lækkun á annarri veltufjáreign

Félög í greininni hafa náð að verja lausafé og áttu í lok árs 26 ma.kr. til að mæta erfiðum rekstrarmánuðum sem og að standa skil á vaxtagreiðslum til lánveitenda árið 2020.

Líklegt er að einhver félög hafi losað eignir eða nýtt sér úrræði eins og Stuðningslán (6,2 ma.kr) til að tryggja sér nægt laust fé til að mæta áskoruninum. Á móti hafa fyrirtækin, í flestum tilfellum, ekki verið að greiða afborganir af lánum.

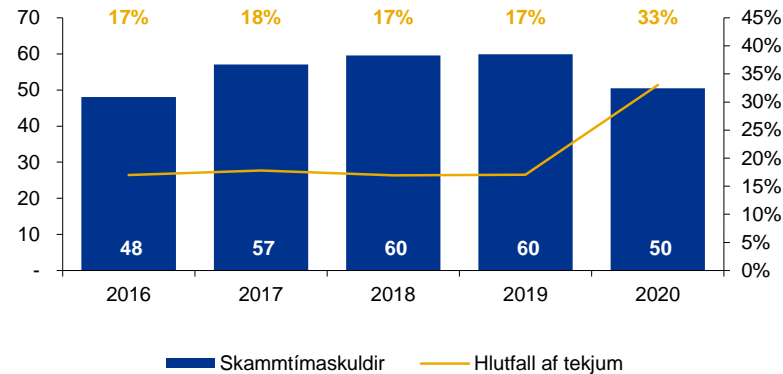
Önnur veltufjáreign lækkar í eðlilegu hlutfalli við lækkandi veltu, ólíkt skammtímaskuldum.

Þróun skammtímaskulda

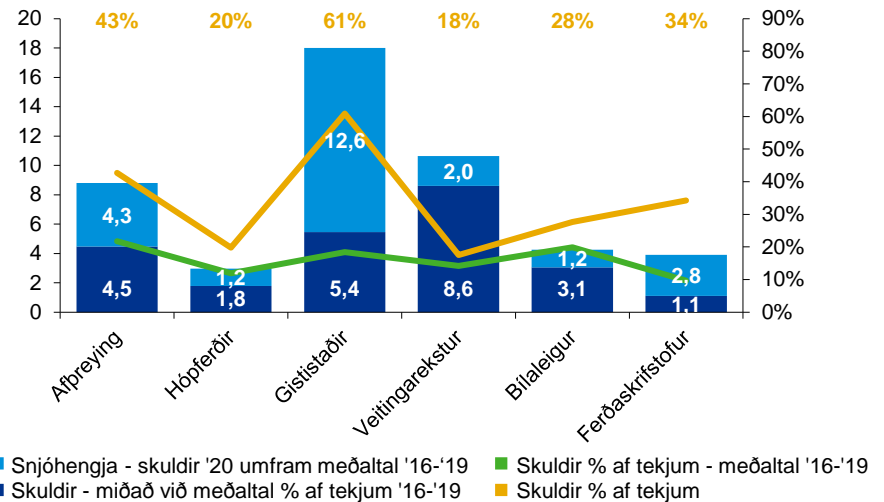
Skammtímaskuldir

Í milljörðum króna

Skammtímaskuldir¹

Í milljörðum króna

ATH: 1) Viðskiptaskuldir, fyrirframinnheimtar tekjur og aðrar skammtímaskuldir
 Heimild: Creditinfo og greining KPMG

■ Snjóhengja - skuldir '20 umfram meðaltal '16-'19
 ■ Skuldir - miðað við meðaltal % af tekjum '16-'19
 ■ Skuldir % af tekjum - meðaltal '16-'19
 ■ Skuldir % af tekjum

Skammtímaskuldir lækka um 10 ma.kr.

Skammtímaskuldir, utan vaxtaberandi skulda, lækka úr 60 ma.kr. í 50 ma.kr. milli ára eða um 10 ma.kr.

Við fyrstu sýn virðist þessi þróun eðlileg en þegar skuldir eru settar í samhengi við umtalsvert lægri veltu og kostnað má greina að vandi vegna skammtímaskulda er að þróast.

Skammtímaskuldir 25 ma.kr. yfir meðalstöðu síðustu ára

Söguleg þróun sýnir að skammtímaskuldir nema að jafnaði um 17% af árstekjum í árslok en hafa nú hækkað í 34%. Miðað við óbreytt hlutfall hefðu skammtímaskuldir numið um 25 ma.kr. og má leiða að því líkum að hér sé að finna frestun á leigugreiðslum og ýmsum birgjaskuldum, auk þess að mörg fyrirtæki gátu frestað staðgreiðslu skatts og tryggingargjalds fyrir árin 2020 og 2021. Miðað við núverandi úrræði geta félög sótt um frest til að byrja endurgreiðslu 1. júlí 2022.

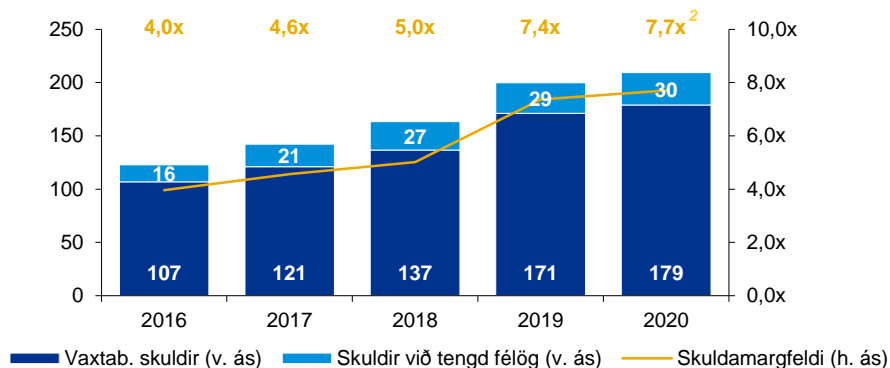
Stærsti hluti þessa vanda liggur hjá gististöðum (12,6 ma.kr.) og félögum í afþreyingu (4,3 ma.kr.).

Vaxtaberandi skuldir

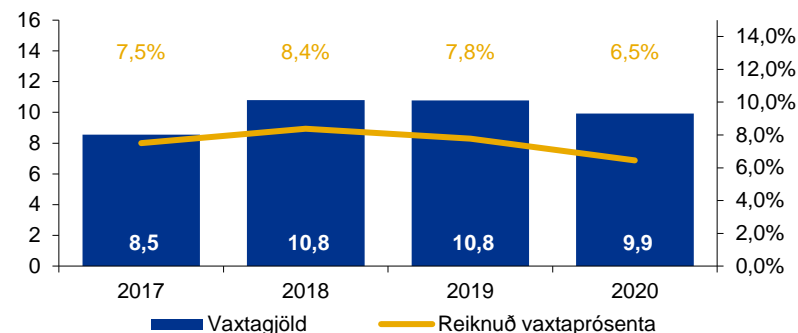
Vaxtaberandi¹ skuldir og EBIT margfeldi skulda²

Í milljórum króna

Þróun fjármagnskostnaðar

Í milljórum króna

ATH: 1) Vaxtaberandi skuldir eru langtímalán, næsta árs afborganir, yfirdráttur og leiguskuldbindingar.
 2) Skuldahlutfallið er aðlagð þannig að heildar vaxtaberandi skuldum er einungis deilt með jákvæðri EBIT 2) Skuldir 2020 á móti EBIT 2019
 3) Leiguskuldbindingar Flugleiðahótelna nema 29,5 ma.kr. í árslok 2020, þar af 1,3 ma.kr. meðal skammtímaskulda en það skýrir mikla hækkun skulda árið 2019.

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Vaxtaberandi skuldir aukist um 23 ma.kr.

Vaxtaberandi skuldir námu 209 ma.kr. í árslok en þá eru 30 ma.kr. skuldir við tengd félög meðtalin sem ekki voru dregnar sérstaklega fram í fyrri greiningum okkar. Hér vantar 8 ma.kr. skuldir félaga sem hafa ekki skilað ársreikningi fyrir árið 2020 og 6 ma.kr. leiguskuldbindingu sem skráð var árið 2019 en ekki 2020 vegna breyttra uppgjörsaðferða. Að teknu tilliti til þess hafa skuldir aukist um 23 ma.kr. milli ára.

Hluti af þessari aukningu kemur til vegna 8,9 ma.kr. lántöku í formi stuðnings- og viðbótarlána. Stuðningslánin þarf að mestu að endurgreiða árið 2023. Að öðru leyti eykst skuldsetning vegna rekstrarhalla, auk veikingar krónunnar á árinu þar sem hluti félaga eru fjármöggnuð í erlendri mynt.

Í árslok 2019 var þegar farið að bera á mikilli skuldsetningu.

Fjármagnskostnaður

Vaxtagjöld námu 9,9 ma.kr. en kostnaður við lántöku lækkaði í takt við lækkandi vexti. Það er jákvætt að vaxtalækkanir skiluðu sér til ferðapjónustufyrirtækja en með sama hætti mun hækkun stýrivaxta nú leiða til hækkunar á vaxtakostnaði.

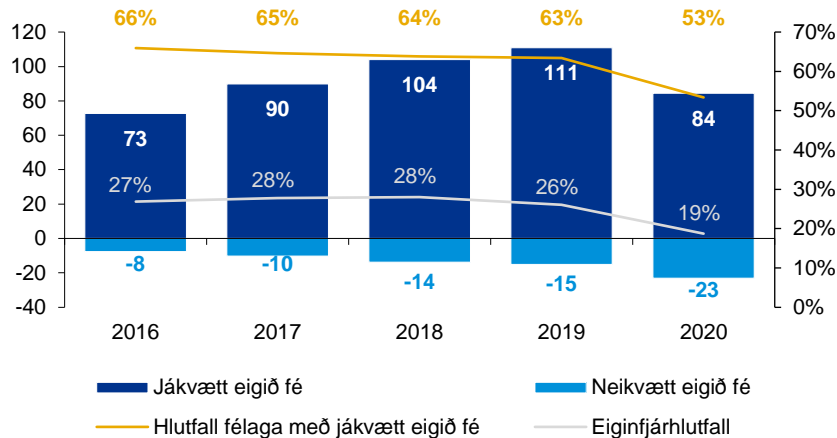
Nettó fjármagnskostnaður nemur 12,2 ma.kr. en þar kemur meðal annars fram 3 ma.kr. gengistap vegna lækkun krónunnar á árinu.

Breyting eigin fjár

Eigið fé

Í milljónum króna

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

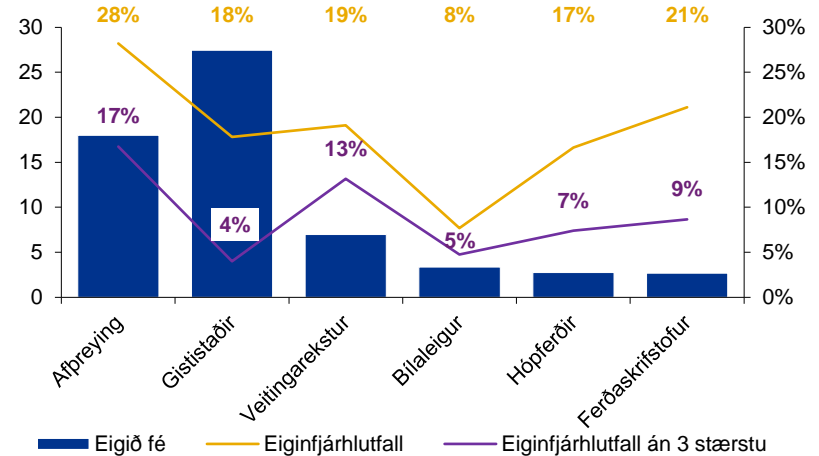
Árið 2020 þurrkaðist út meira en 3ja ára eiginfjármýndun

Nettó eigið fé greinarinnar í lok árs nam 61 ma.kr. sem er 5 ma.kr. lægra en heildar eigið fé í lok árs 2016. Milli ára lækkaði eigið fé um 35 ma.kr. og má leiða að því líkum að fjárhæðin hefði geta numið um 60 ma.kr. án stuðningsaðgerða ríkisins.

Meirihluti félaga er þó enn með jákvætt eigið fé og staðan nokkuð áþekkt eftir greinum og landshlutum.

Eigið fé með og án sterkustu félaga í hverri grein

Í milljónum króna

Nokkur félög í hverri grein hafa mikið vægi

Heildaryfirlit yfir eigið fé eftir greinum gefur til kynna að við árslok 2020 hafi staðan verið bærileg. Ef rýnt er frekar í tölurnar má hins vegar sjá að staðan versnar til muna ef félög með hæsta eigið féð eru fjarlægð úr mengi hversrar greinar.

- Eigið fé greinarinnar fer úr 60 ma.kr. í 17 ma.kr. ef þrjú stærstu félögin í hverri grein eru undanskilin.
- Eiginfjárhlutfall greinarinnar lækkar úr 19% í 8%.

Heildaryfirlit einkennandi greina

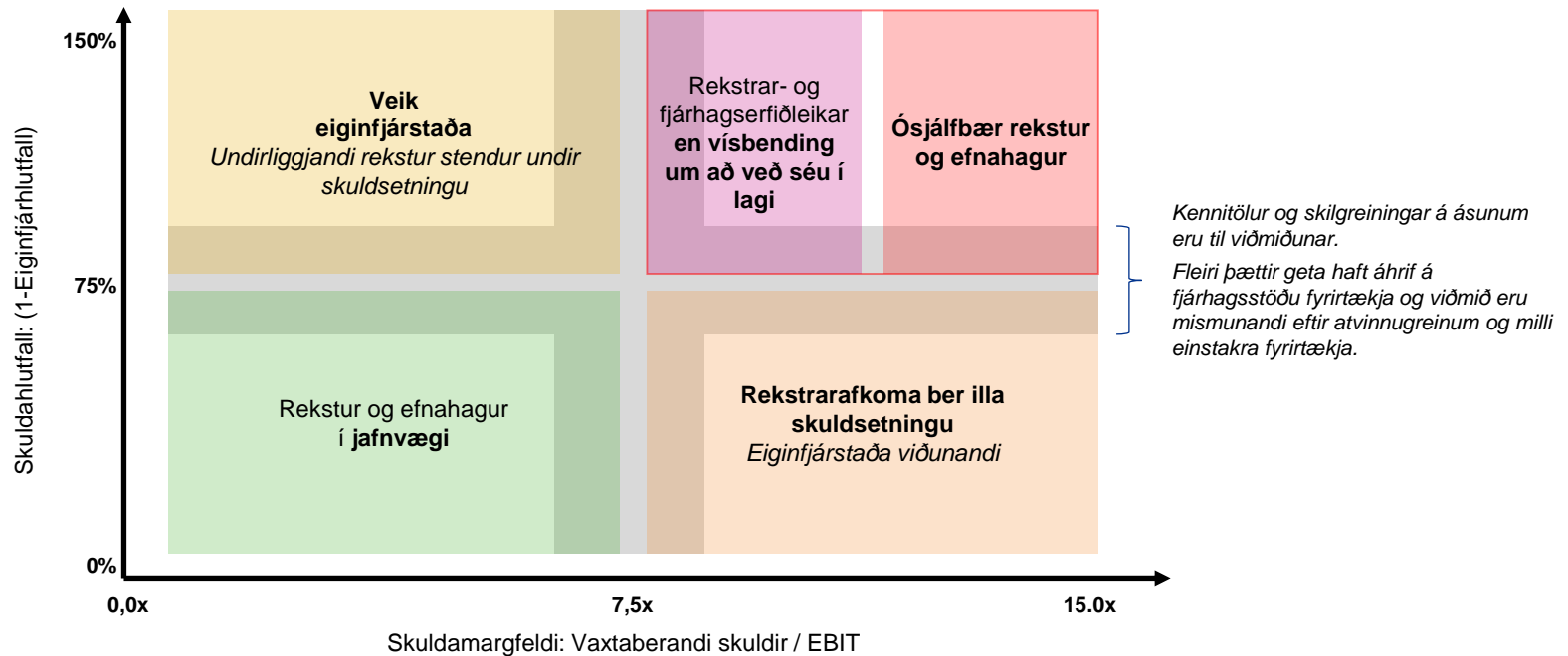
Fyrirtæki	Fjöldi fyrirtækja	Stöðugildi	Velta	EBIT	Launahlutfall	Eignir	Vaxtaberandi skuldir	Eiginfjárhlutfall	Skuldir / EBIT 2019 ²
Afþreying 2019 	713	1.535	20,6	-6,3	53%	63,9	31,1	28%	4,3x
	716	2.648	61,5	7,0	35%	67,4	26,3	34%	3,7x
Gististaðir 	558	2.394	29,6	-11,8	48%	154,1	91,5	18%	14,8x
	563	4.823	83,7	4,5	39%	169,9	91,2	26%	14,5x
Veitingarekstur 	640	4.333	60,8	-1,7	41%	36,5	12,3	19%	4,3x
	620	5.847	85,6	2,6	40%	39,5	11,1	26%	3,9x
Bílaleigur 	71	596	15,4	-1,9	29%	43,8	32,3	8%	10,5x
	76	978	32,6	3,1	25%	54,8	33,7	16%	11,1x
Hópfærðir og hópíleigur 	172	890	14,9	-1,7	47%	16,5	8,5	17%	7,0x
	167	1.348	31,4	0,2	38%	18,7	8,3	25%	6,6x
Ferðaskrifstofur 	88	425	11,4	-3,1	26%	12,8	3,2	21%	1,7x
	86	713	56,0	2,0	12%	17,6	0,7	32%	1,1x
Samtals	2.242	10.173	153	-26,5	42%	327,5	178,9	19%	7,7x
	2.228	16.357	351	19,5	33%	367,8	171,2	26%	7,4x

ATH: 1) Fjárhæðir í milljórum króna.

2) Við útleiðslu á skuldamargfeldi í árslok árslok 2020 var notast við EBIT 2019. Skuldahlutfallið er leiðrétt þannig að neikvætt EBIT er ekki reiknað með.

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Greining á rekstrarhæfi vegna skuldsetningar

Ásunum tveimur er ætlað að skeyta saman rekstrarhæfi og styrkleika efnahagsreiknings.

- Skuldarmargfeldi til að meta hversu vel reksturinn (2019) getur staðið undir skuldsetningu við árslok 2020.
- Skuldahlutfall til að meta styrkleika efnahagsreiknings.

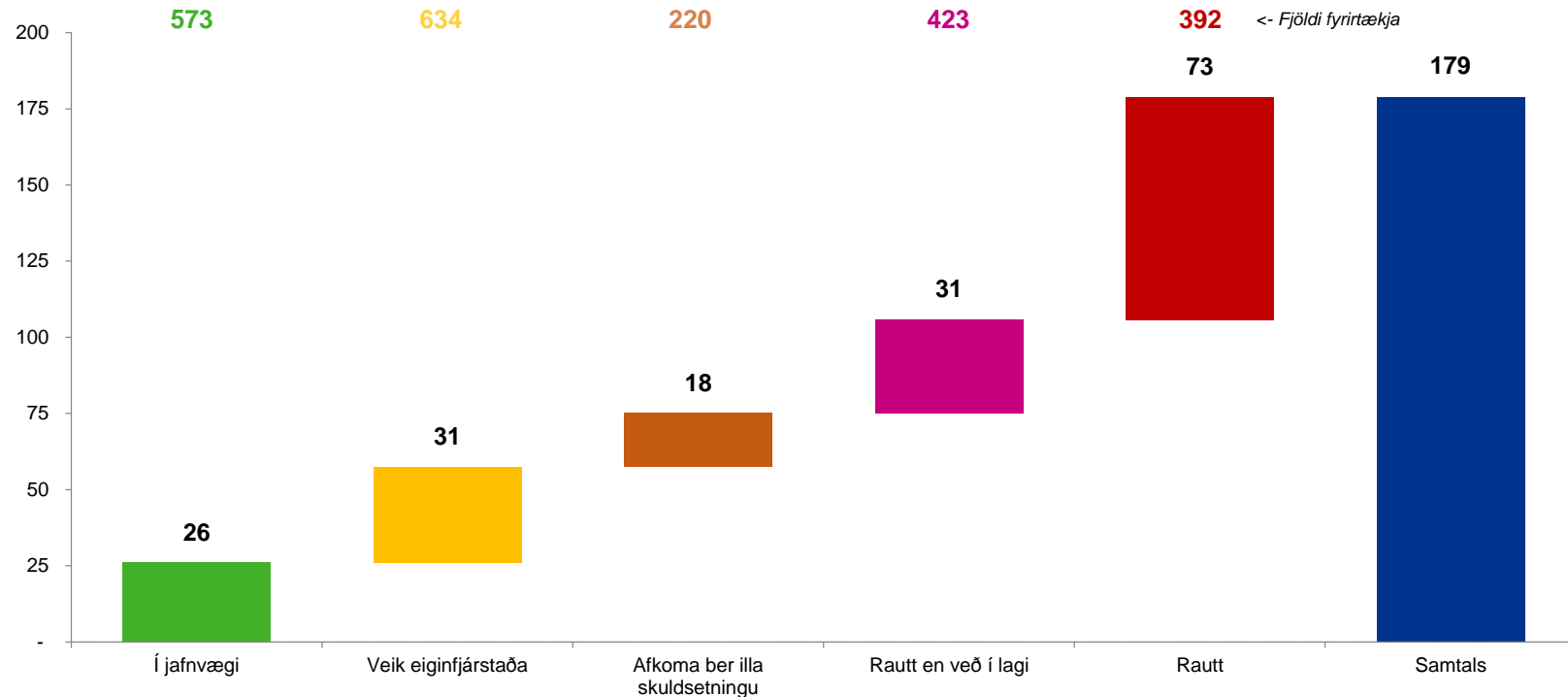
Stuðst er við mismunandi veðhæfi eftir einkennandi greinum til leggja mat á hvort veð séu í lagi (veðhlutfall frá 70% upp í 100%).

Leiða má líkur að því að fjármálastofnanir leggi frekar áherslu á að ná utan um félög í rekstrar- og fjárhagserfiðleikum sem eru með veð í lagi. Önnur félög þurfa að auka hlutfé eða leita lagalegra úrræða við fjárhagslega endurskipulagningu.

Athuga ber að leiguskuldbinding er skuldbinding utan efnahags hjá flestum félögum sem myndi að öðru óbreyttu hækka verulega skráðar langtímaskuldir í efnahagsreikningi ef alþjóðlegum reikningsskilastöðlum væri beitt.

Skuldastaða í árslok 2020

Töluverður skuldavandi var til staðar fyrir COVID-19, ef tekið er mið af skilgreiningum á fjárhagsstöðu hér að framan og greiningu á afkomu (EBIT) ársins 2019 og skuldsetningu í árslok 2020.

179 ma.kr. er samtals staða vaxtaberandi skulda fyrirtækjanna í gagnagrunninum sem unnið er úr í þessari greiningu, samanborið við 171 ma.kr. árið 2019. Fjárhæðin í árslok 2020 er utan skulda við tengda aðila, sem líkja mætti við einkonar víkjandi lán í þessu samhengi þó það geti vissulega verið mikil einföldun.

- **104 ma.kr.** af vaxtaberandi skuldum hvíla á fyrirtækjum á skilgreindu áhættusvæði eða í fjárhagsvandræðum.
- Mest tilfærsla er frá **Rautt en veð í lagi** í **Rautt** frá árinu 2019.
- Minnihluti fjárhæðinnar, 57 ma.kr., fellur á Græn og Gul svæði og eru 54% félaga í greininni þar að baki.

Heimild: Creditinfo, greining KPMG og Ferðamálastofu

Fjárhagsstaða við árslok 2020 | Niðurbrot

Rautt - Landssvæðaskipting

	Suðvesturhorn*		Landsbyggð		Allt landið	
	Fjöldi	Vaxtab. Skuldir	Fjöldi	Vaxtab. Skuldir	Fjöldi	V.b.skuldir
Afþreying	75	3,7	49	3,7	124	7,4
Bílaleigur	6	5,3	0	0,0	6	5,3
Ferðaskrifstofur	7	0,2	2	0,0	9	0,3
Gististaðir	66	49,1	50	3,9	116	53,0
Hópfærðir	24	2,1	8	0,1	32	2,3
Veitingarekstur	75	3,7	30	1,3	105	5,0
Samtals	253	64,2	139	9,0	392	73,2

Aths. * Höfuðborgarsvæðið, Suðurland og Suðurnes

Allt landið

Án flugs	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta (ma.kr.)	EBIT (ma.kr.)	Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)
Grænt	573	1.579	29,8	3,9	28,3
Gult 1	634	1.041	18,9	-1,9	24,8
Gult 2	220	1.032	14,9	-3,6	18,6
Rautt en veð í lagi	423	2.417	35,4	-9,1	40,6
Rautt	392	4.105	53,6	-15,8	58,9
Samtals	2.242	10.173	152,7	-26,5	178,9

ATH: Stór fyrirtæki eins og Bláa Lónið geta skekkt mjög lykil kennitölur einkennandi greina, jafnvel þó það sé verið að horfa á flokkinn „Stór fyrirtæki“. Það gæti því verið nauðsynlegt að setja þau í sér flokk til að frekari aðgreiningar.
Heimild: Creditinfo og greining KPMG og Ferðamálastofu.

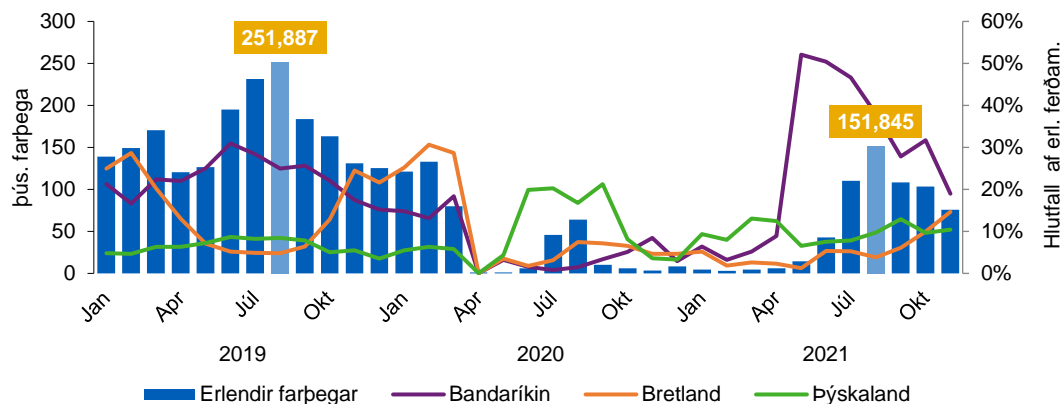
KPMG

Rekstur í faraldri

Erlendir farþegar um Keflavíkurflugvöll eftir ríkisfangi

Heimild: Ferðamálastofa, Hagstofa og greining KPMG

Kröftugur bati á þriðja ársfjórðungi 2021

Eftir heldur dræman ferðamannastraum fyrri hluta árs 2021 tók við fjölgun í fjölda ferðamanna á þriðja ársfjórðungi. Október var einnig góður mánuður en það dró nokkuð úr í nóvember vegna fjölgunar smita hérlendis og erlendis.

Gera má ráð fyrir því að fjöldi ferðamanna verði í tæplega 700 þúsund á árinu 2021.

Bókunarstaða á hótélum í Reykjavík gefur til kynna töluverða bætingu á næsta ári og er þróun á eftirspurn farin að líkjast stöðunni fyrir COVID. Spár IATA gera ráð fyrir talsverðum bata á árinu 2022 en tölur úr flugleitarvélum sýna að þó nokkuð sé í land frá 2019. Þá sýna tölur UNWTO að ferðavilji eru orðinn meiri en fyrir COVID og ljóst að batinn getur orðið mjög hraður þegar skilyrði til að ferðast lagast.

Ferðavilji mun meiri en fyrir COVID

Travel Sentiment - TCI RESEARCH

Heimild: www.unwto.org/unwto-tourism-recovery-tracker

Bandaríkjamenn fyrirferðameiri en áður

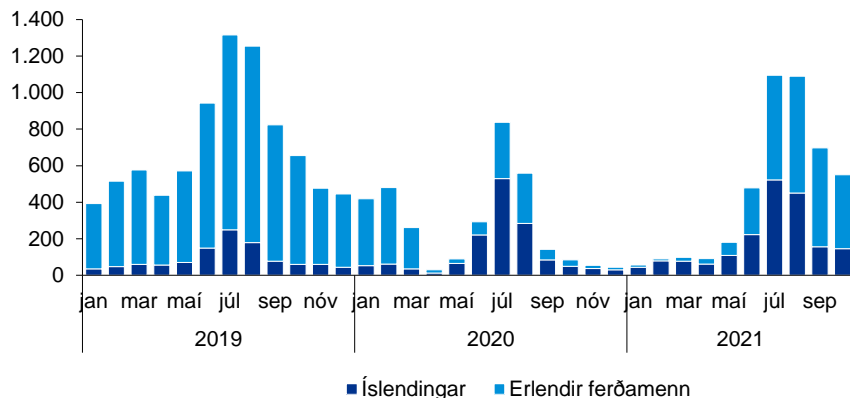
Samsetning ferðamanna það sem af er ári 2021 er ólík samsetningu ársins 2019.

- Bandaríkjamenn voru 37% af heildarfjölda erlendra ferðamanna fyrstu 10 mánuði ársins 2021 samanborið við 24% fyrir sama tímabil árið 2019.
- Líklega er um skammtímabreytingu að ræða sem muni ganga til baka þegar draga fer úr áhrifum faraldursins, sér í lagi þegar ferðamenn frá Bretlandi og Asíu taka við sér á ný.

Aðrir markaðir munu líklega taka við sér haustið 2022. Sem dæmi um ferðavilja voru 630 milljón ferðir farnar í Gullvíkunni í október 2021 í Kína. Fjöldinn samsvarar því að hálf kínverska þjóðin hafi verið á faraldsfæti.

Gistinætur í öllum flokkum gistaða

Heimild: Hagstofa og greining KPMG

Aukin eftirspurn Íslendinga en dugar þó skammt

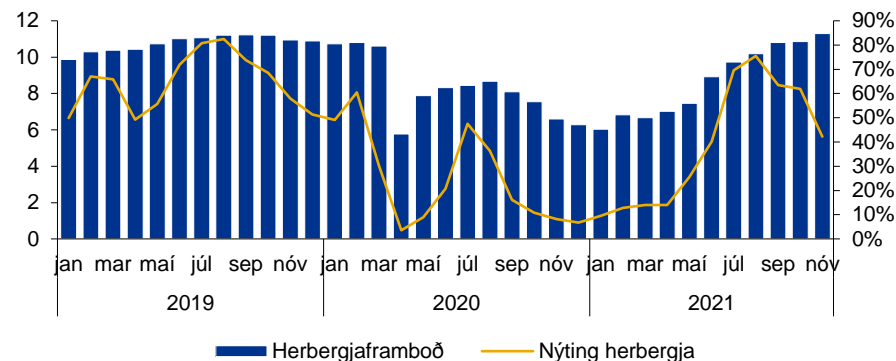
Frá því að faraldurinn skall á hafa íslenskir ferðamenn verið meginuppistaðan í eftirspurn á gistimarkaði, en breytingu á því mátti merkja síðsumars.

Fagna verður ferðavilja Íslendinga en fjöldinn þarf að koma erlendis frá:

- Þrátt fyrir að gistinætur Íslendinga á árinu 2021 muni nær tvöfaldast frá árinu 2019 dugar það skammt.
- Kröftug aukning í gistinóttum erlendra ferðamanna á þriðja ársfjórðungi 2021 nemur samsvarandi fjölda og bókanir Íslendinga síðastliðna 13 mánuði.

Framboð og nýting hótelherbergja

Í þús.

Gistinóttum á hvern ferðamann fjölga

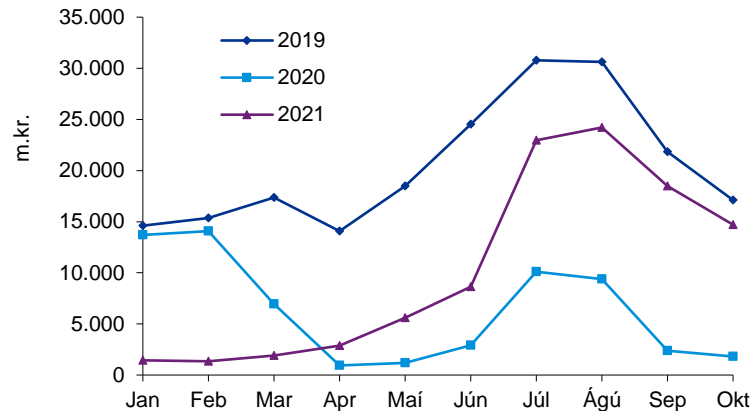
Á árunum 2019 til 2021 hefur meðal gistinóttum erlendra ferðamanna fjölgað úr 3,8 í 4,7 á tímabilinu janúar til október. Það er um 24% aukning milli tímabila.

Eins og við var að búast minnkaði framboð gistingar um 19% árið 2020 enda heilu hótélunum lokað. Þrátt fyrir þennan samdrátt í framboði varð heildarnýting á hótélherbergjum einungis 25% á landinu öllu á árinu 2020 samanborið við 65% árið 2019.

Í október og nóvember 2021 er framboð hótélherbergja orðið jafn mikið og á sama tímabili árið 2019. Nýting er minni eða 82% af því sem hún var á sama tímabili árið 2019.

Mánaðarleg kortavelta erlendra ferðamanna

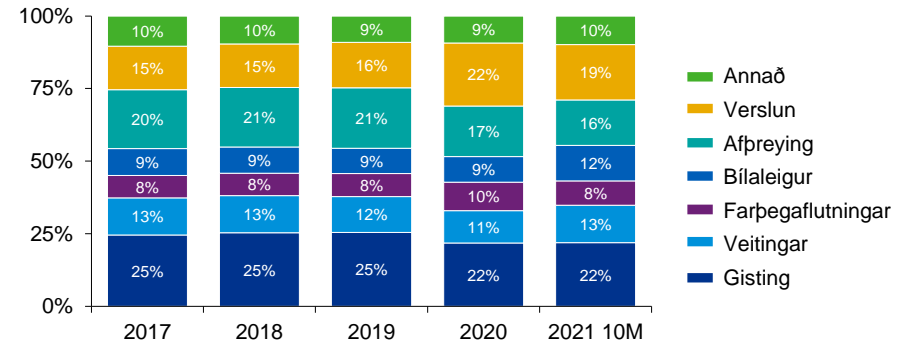
Heimild: Rannsóknarsetur verslunarinnar og greining KPMG

Kortavelta erlendra ferðamanna

Kortavelta erlendra ferðamanna janúar til október 2021 nemur um 49% af því sem hún var fyrir sama tímabil árið 2019. Í september og október var þetta hlutfall búið að hækka í 85%.

- Kortavelta bandarískra ferðamanna jókst á þriðja ársfjórðungi og frá júlí 2021 hefur hún verið hærri en hún var árið 2019.
- Ef litið er til kortaveltu þýskra ferðamanna má sjá svipaða þróun en frá ágúst 2021 hefur veltan verið hærri en hún var árið 2019.
- Kortavelta breskra ferðamanna hefur ekki tekið eins hratt við sér en í október nam hún um 54% af því sem hún var í október 2019.

Samsetning kortaveltu ferðamanna

Samanburður við fjölda ferðamanna

Þrátt fyrir að kortavelta Bandaríkjamanna sé hærri í október 2021 miðað við október 2019 er fjöldi bandarískra ferðamanna 91% af fjölda 2019. Kortavelta á hvern Bandaríkjamanna hefur því aukist nokkuð.

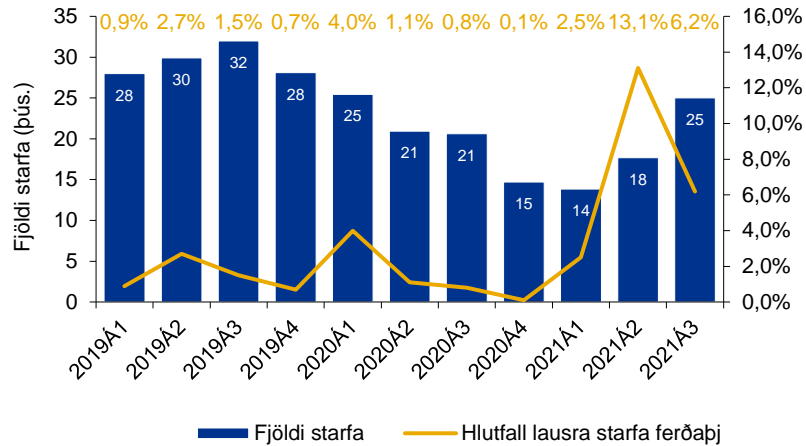
Fjöldi þýskra ferðamanna er meiri í október 2021 en hann var árið 2019, þar sem fjöldinn fer úr 8.216 í 9.957.

Í október 2021 munaði mestu á fjölda kínverskra og breskra ferðamanna, sem voru samtals um 21 þúsund færri en í október 2019.

Gengið hefur auk þess mikil áhrif á eyðslu en íslenska krónan er nú veikari en hún var árið 2019. Þannig er meðalgengi USD 4% hærra árið 2021 samanborið við árið 2019, EUR 9% og GBP 12%.

Fjöldi starfa og hlutfall lausra starfa í ferðaþjónustu

Mikil fjölgun starfa en hátt hlutfall byggt á ráðningarstyrkjum

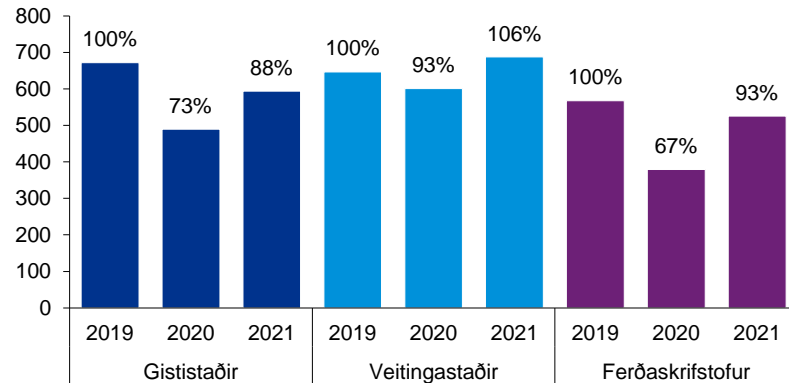
Gögn um vinnumarkaðinn í ferðaþjónustu gefa til kynna að hann sé mjög sveigjanlegur. Á 18 mánaða tímabili frá mars 2020 til loka september 2021 tekur fjöldi starfandi 45% dýfu en hann var 25 þúsund í upphafi og lok tímabilsins.

Vert er að geta þess að á milli fyrsta og þriðja ársfjórðungs 2021 verða til rúmlega 11 þúsund störf í ferðaþjónustu en á sama tímabili eru ríflega 2.965 ráðninga inn í greinina í gegnum ráðningarstyrki og Hefjum störf.

Samkvæmt Hagstofunni var fjöldi launagreiðenda í október 2021 farinn að nálgast sambærilega fjölda og í október 2019.

Launagreiðendur

Fjöldi launagreiðanda í október ár hvert og hlutfall af fjölda í október 2019

Um þriðjungur starfandi eru erlendir ríkisborgarar

Hlutfall erlendra ríkisborgara af fjölda starfandi í einkennandi greinum ferðaþjónustunnar var 38% í september 2021, samanborið við 32% á sama tíma árið 2020. Hlutfallið hefur ekki verið hærra á síðustu árum.

Þegar umfang ferðaþjónustunnar var sem mest í fjölda ferðamanna talið árið 2018 nam fjöldi starfandi tæplega 33 þúsund.

Nái ferðaþjónustan sama umfangi í fjölda starfa vantar átta þúsund starfsmenn til starfa í greininni. Á sama tíma er fjöldi atvinnulausra hratt að nálgast sambærilegan fjölda og fyrir faraldurinn eða um 10 þúsund.

Ef 10 þúsund atvinnulausra endurspeglar langtíma jafnvægi í fjölda atvinnulausra má draga þá ályktun að frekari fjölgun starfandi í ferðaþjónustu þurfi að koma erlendis frá.

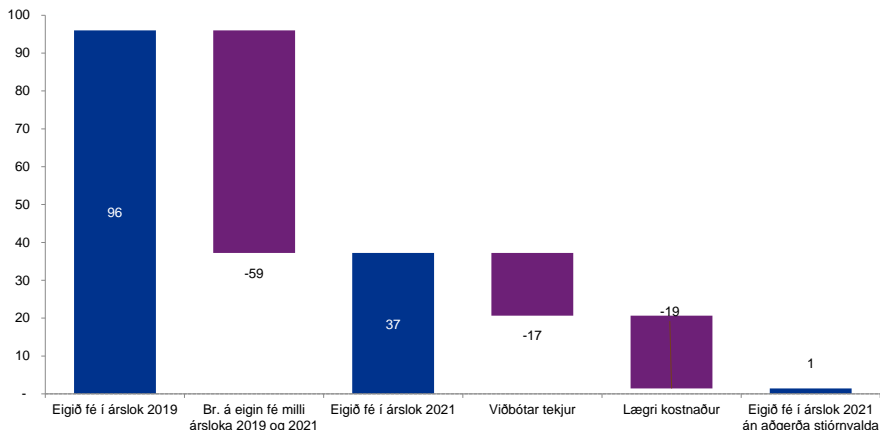
Heimild: Hagstofan, Fjármálaráðuneytið og greining KPMG

Áhrif stuðningsúrræða stjórnvalda

Möguleg þróun eiginfjár án aðgerða stjórnvalda

Í milljörðum króna

Skýring: Mat á einstaka úrræðum er ýmist dregið saman niður á undirbyggjandi félög eða fyrir ferðaþjónustu í heild sinni, alltaf án flugs.

Hér vantar upplýsingar um frestanir skattgreiðslna en takmarkaðar upplýsingar liggja fyrir um hlutdeild ferðaþjónustufyrirtækja.

Eigið fé í árslok 2021 er áætluð stærð byggð á spálíkani KPMG (sjá bls. 25).

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Stjórnarráðið, VMST, Hagstofa og greining KPMG.

Aðgerðirnar styrkja eiginfjárstöðu

Stuðningsúrræði stjórnvalda miðuðu að stærstum hluta að því að styðja við rekstur félaga. Má líkja aðgerðunum við eiginfjár innspýtingu til þessara fyrirtækja.

Út frá fyrirtækjarekstri mætti flokka aðgerðir í tvo megin flokka, viðbótar tekjur (17 ma.kr.) og niðurgreiðsla/lækkun á rekstrarkostnaði (19 ma.kr.).

Heildaráhrif stuðningsaðgerða stjórnvalda á eigin fé námu allt að **36 ma.kr.** árin 2020 og 2021. Án þessara úrræða hefði eigið fé félaganna lækkað um allt að **95 ma.kr.** í árslok 2021, sem skýrist þó að mestu af rekstrarhalla á síðustu tveimur árum.

Yfirlit yfir stuðningsúrræði				
Rekstraráhrif	Stuðningsaðgerð	2020	2021	Samtals
Viðbótar tekjur	Tekjufallsstyrkur	6,1		6,1
Viðbótar tekjur	Viðspyrnustyrkur	1,4	3,6	5,0
Viðbótar tekjur	Lokunarstyrkur	0,5	0,1	0,7
Viðbótar tekjur	Ferðagjöfin	0,9	0,4	1,3
Lækkun kostnaðar	Laun á uppsagnarfresti	6,2		6,2
Lækkun kostnaðar	Ráðningarstyrkir		3,5	3,5
Lækkun kostnaðar	Hlutabótaleið	9,5	1,8	11,3
Lækkun kostnaðar	Niðurfelling gistináttaskatts	0,3	1,1	1,4
Lækkun kostnaðar	Lækkun tryggingargjalds	0,16	0,3	0,4
Samtals		25,0	10,8	35,8

Létta einnig á lausafjárvanda til skamms tíma

Ferðaþjónustufyrirtæki sóttu sér einnig Stuðningslán (6,1 ma.kr.) og Viðbótarlán (2,7 ma.kr.), samtals að fjárhæð **9.8 ma.kr.** sem hafa ýmist verið nýtt til að fjármagna taprekstur, greiða niður skuldir við birgja og starfsfólk eða styrkja lausafjárstöðu.

Þá gátu fyrirtæki sótt um frestun skattgreiðslna eins og staðgreiðslu launa. Ekki liggur fyrir greining á hvernig þessi úrræði voru nýtt af ferðaþjónustufyrirtækjum en miðað við nýtingu þeirra á öðrum úrræðum má leiða að því líkum að rúmlega helmingur af frestun staðgreiðslu launa hafi verið nýtt af þeim eða um **5,5 ma.kr.**

Það eru því um **15 ma.kr.** stuðningsúrræða sem félögin þurfa að endurgreiða á næstu misserum.

Heildarútlán Ferðaábyrgðasjóðs til ferðaskrifstofa nema í 3,2 ma kr í árslok 2021.

Útgönguspá fyrir árið 2021

Spálíkan hefur verið sett upp til að áætla tekjur og afkomu fyrirtækja í greininni.

- Byggt á 690 þús. ferðamönnum (+43%) og um 3 milljónum gistinátta (+64%), eru tekjur árið 2021 áætlaðar 238 ma.kr. Í greiningu er horft til þróunar á innlendri veltu og þróun erlendra kortaveltu undirliggjandi greina.
- Forsendur um þróun kostnaðar tekur mið af þróun árána 2019 og 2020. Erfiðara er að lesa í ársreikninga um þróun launakostnaðar þar sem fyrirtæki færa stuðninginn ýmist sem tekjur eða til lækkunar á launakostnaði. Það eru þó skýrar vísbendingar um að launakostnaður á hvern starfsmann í greininni hafi hækkað og verði mikil áskorun næstu árin.
- Útreikningar taka mið af stuðningsaðgerðum stjórnvalda árið 2021.
- Gert er ráð fyrir að fjárfestingar ársins til að viðhalda fastafjármunum jafngildi 15% af afskriftum fastafjármuna.
- 20% tekjuskattur er reiknaður hjá þeim félögum skila hagnaði.
- Ekki er gert ráð fyrir breytingu á veltufé og skammtímaskuldum á milli ára.

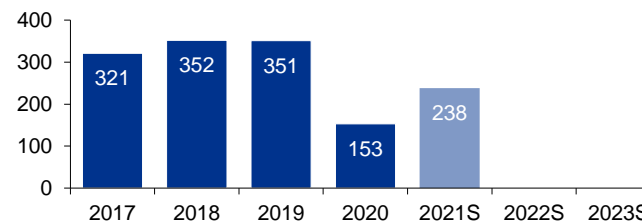
Niðurstaða útreikninga byggt á ofangreindu:

- Heildartekjur nemi **238 ma.kr.** árið 2021, sem er hækking um 85 ma.kr. frá fyrra ári. Velta ársins 2019 var til samanburðar **351 ma.kr.**
- Rekstrarafkoma (EBIT) 2021 er áætluð **-21 ma.kr.** sem er svipað og árið á undan. EBIT ársins 2019 nam **19,5 ma.kr.**
- Tap (eftir skatta) er áætlað um **24 ma.kr.** árið 2021 en var 35,5 ma.kr. árið 2020.
- Vaxtaberandi skuldir hækki um **14 ma.kr.** í 192 ma.kr. í árslok 2021.
- Eiginfjárhlutfall lækkar úr 19% í árslok 2020 í **12%.**

Ofangreind niðurstaða endurspeglar heildartölur fyrir félög í greininni en eftir sem áður er staða einstakra félaga afar mismunandi og má gera ráð fyrir að hlutfall þeirra fyrirtækja sem standa vel verði svipað í árslok 2021 og var í árslok 2020.

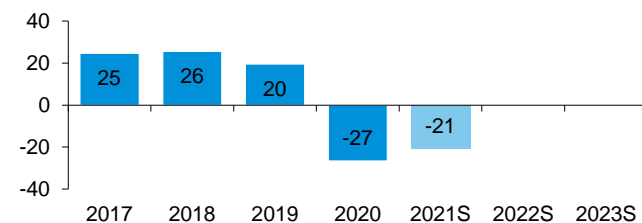
Tekjur ferðapjónustufyrirtækja

Í ma.kr.

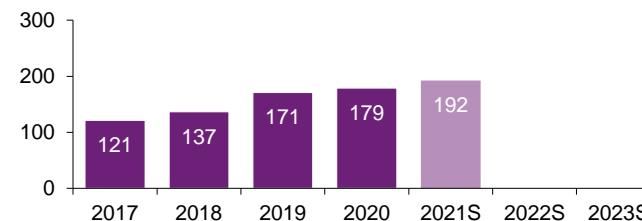
Rekstrarafkoma (EBIT) ferðapjónustufyrirtækja

Í ma.kr.

Vaxtaberandi skuldir ferðapjónustufyrirtækja

Í ma.kr.

Hemild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Hver er vandinn?

Sé gert ráð fyrir að eðlileg skuldsetning greinarinnar sé um sexföld rekstrarafkoma (EBIT) og að greinin nái fyrri afkomu eða um 20 ma.kr. Þá ættu skuldir að vera um 120 ma.kr.

Miðað við að vaxtaberandi skuldir séu um 200 ma.kr. í árslok 2021, þarf því að ná fram 80 ma.kr. lækkun skulda. Taka þarf tillit til um 30 ma.kr. leiguskuldbindinga sem eru hér meðtaldar. **Umfram skuldsetning í formi vaxtaberandi skulda er þannig áætluð um 55 ma.kr.**

Þá er líklegt að endurfjármagna þurfi allt að **25 ma.kr. skammtíma-skuldir**, en spálíkanið tekur ekki á þróun skammtímaskulda árið 2021 sem eru þó líklegri til aukast og þar með auka á vandann. Þrátt fyrir að mörg félög hafi náð að byggja upp laust fé eru það sjaldnast sömu félög og hafa óeðlilega háar skammtímaskuldir.

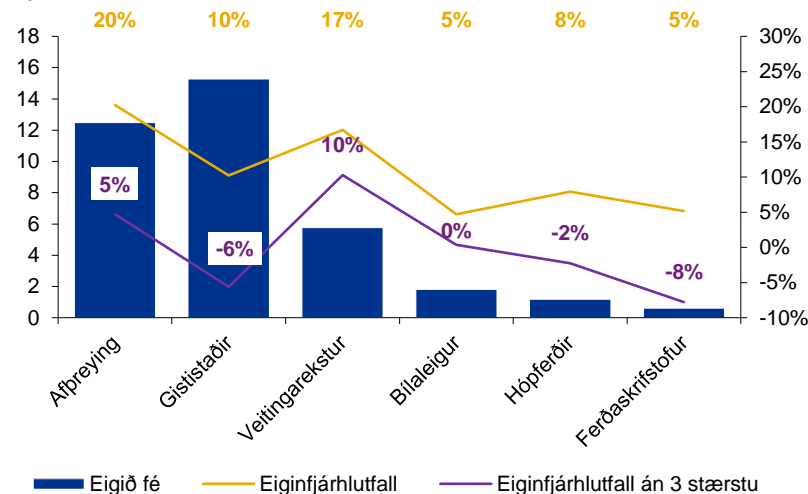
Talsverð fjárfestingapörf hefur byggst upp síðustu tvö ár. Til að áætla uppsafnaða fjárfestingapörf má horfa til árlegra afskrifta fastafjármuna sem námu um 18 ma.kr. árið 2020. Til að viðhalda þessum eignum þarf að fjárfesta árlega sem nemur 60-80% af afskriftum. Félögin hafa fjárfest lítið síðustu 2 ár og þannig mætti áætla að **uppsöfnuð fjárfestingapörf sé 20-25 ma.kr.**

Þessar áskoranir birtast félögum í greininni með ólíkum hætti og munu mörg þeirra sjálfsagt geta unnið sig út úr þessum vanda með bættri afkomu, frekari frestun fjárfestinga og lengja í lánstíma lána.

Fá félög hafa fram að þessu hellst úr lestinni. Einungis 24 félög sóttu um greiðsluskjól árið 2020 og 45 félög um gjaldprotaskipti af þeim félögum sem voru í fyrri greiningu. Mörg félög munu þó ekki geta haldið áfram rekstri nema til komi aukið hlutfé eða niðurfelling skulda. Vandinn virðist vera verstur hjá fyrirtækjum í hópferðum og hjá ferðaskrifstofum.

Sterk félög eru í greininni sem geta leitt viðspyrnuna og mun það sjálfsagt birtast í formi samþjöppunar í greininni. Augljósa skilyrðið fyrir þessari þróun hlýtur að felast í að eðlileg rekstrarskilyrði skapist á ný á næsta ári.

Eigið fé með og án 3ja sterkustu félaga í hverri grein í árslok 2021
Í milljóðum króna

Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

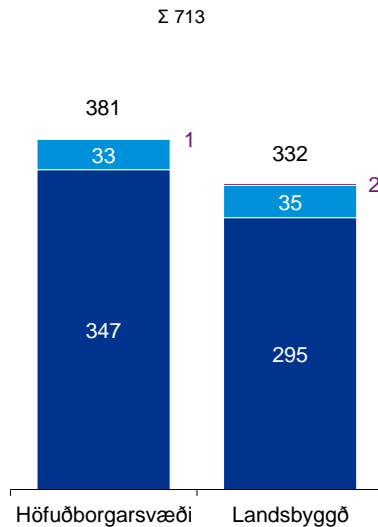

Viðauki I

Yfirlit einkennandi greina

Fjöldi fyrirtækja

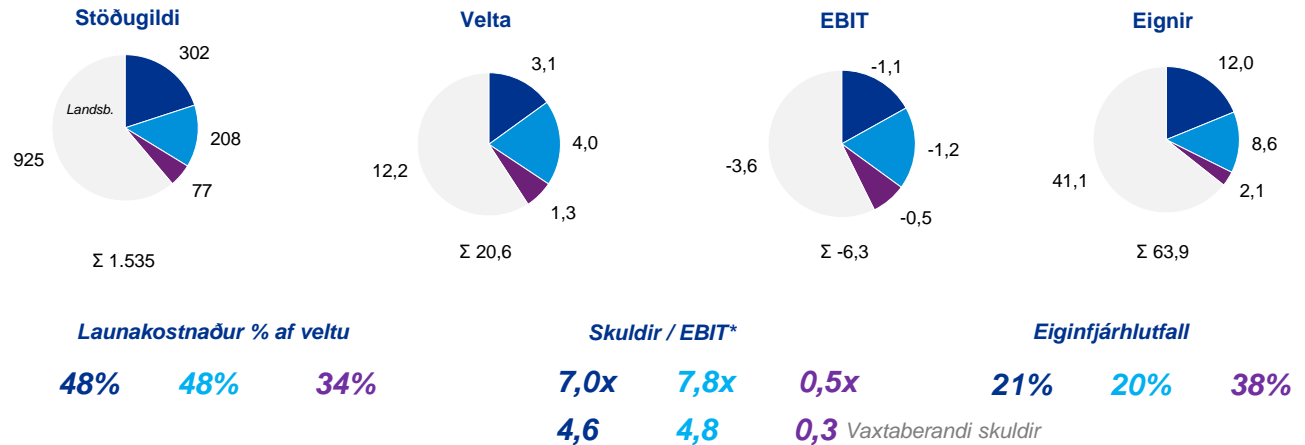
Skýringar

- **Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- **Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- **Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

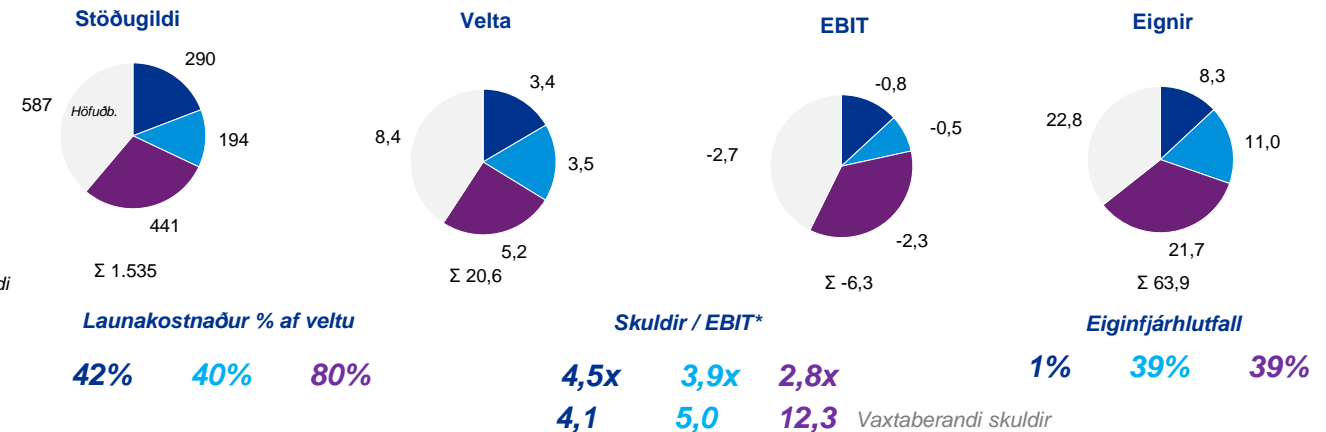
EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljóðum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkomandi flokki.

Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

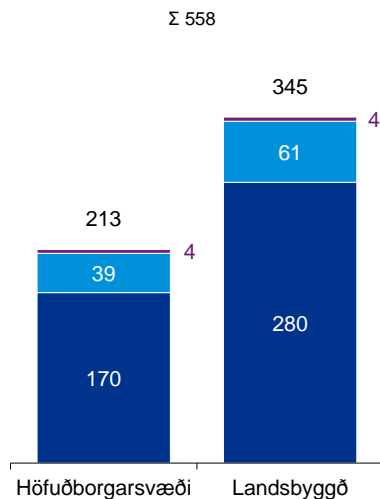

Landsbyggð

Fjöldi fyrirtækja

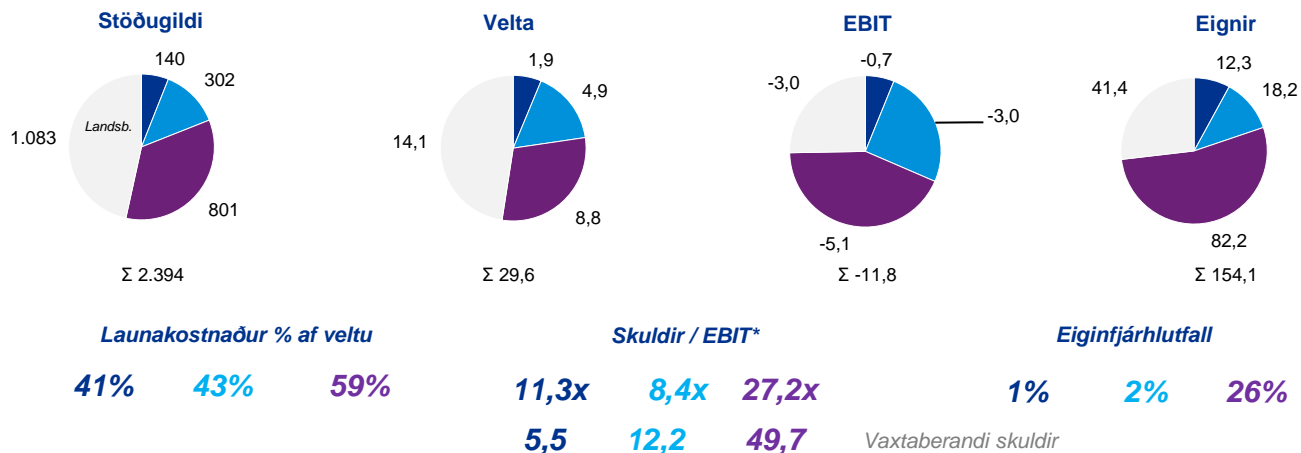
Skýringar

- Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

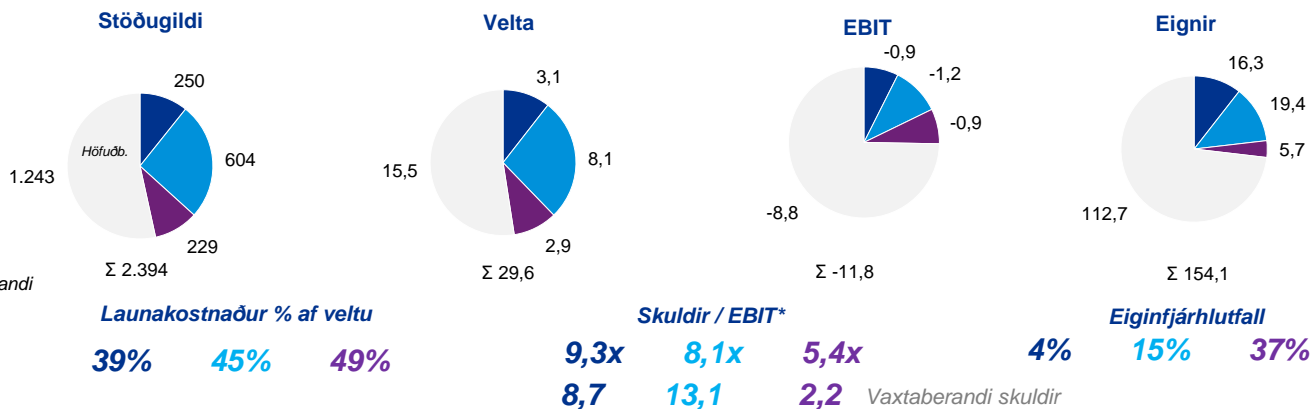
EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljónum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkomu flokki.

Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

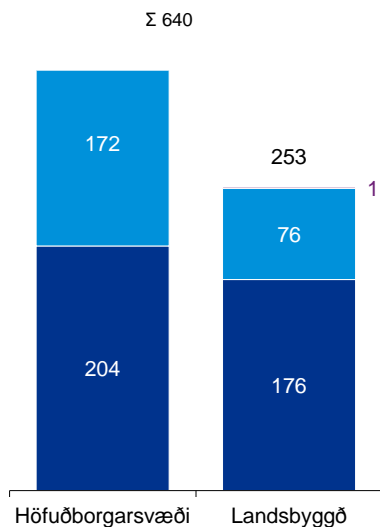
Landsbyggð

Veitingarekstur

Fjöldi fyrirtækja

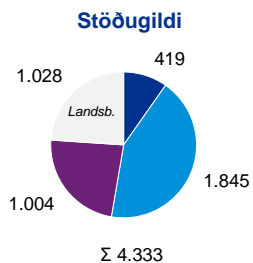
Skýringar

- Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljörðum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkom. flokki.

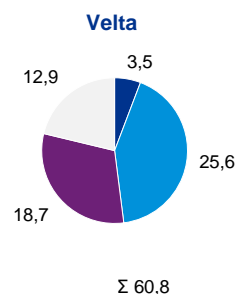
Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

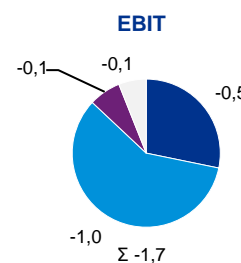
Launakostnaður % af veltu

49% 41% 40%

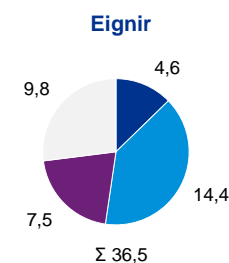
Skuldir / EBIT*

3,1x 3,1x 2,1x

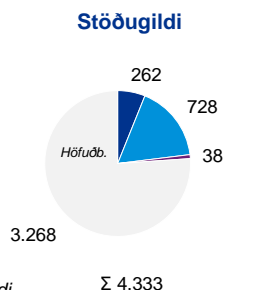
Eiginfjárlutfall

-5% 14% 44%

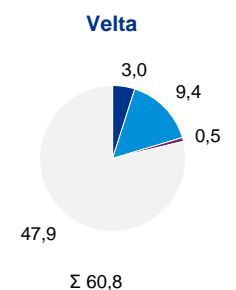
1,6 5,2 1,4 Vaxtaberandi skuldir

Landsbyggð

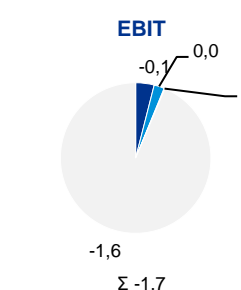
Launakostnaður % af veltu

39% 41% 43%

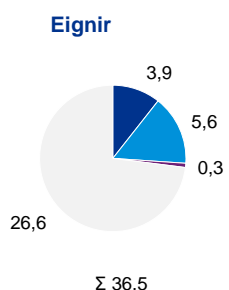
Skuldir / EBIT*

4,6x 2,3x 3,2x

Eiginfjárlutfall

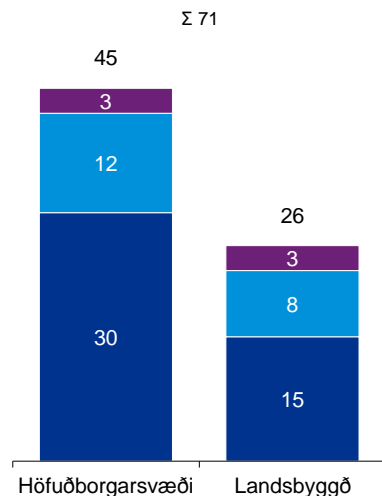
-6% 37% 5%

1,9 2,1 0,1 Vaxtaberandi skuldir

Fjöldi fyrirtækja

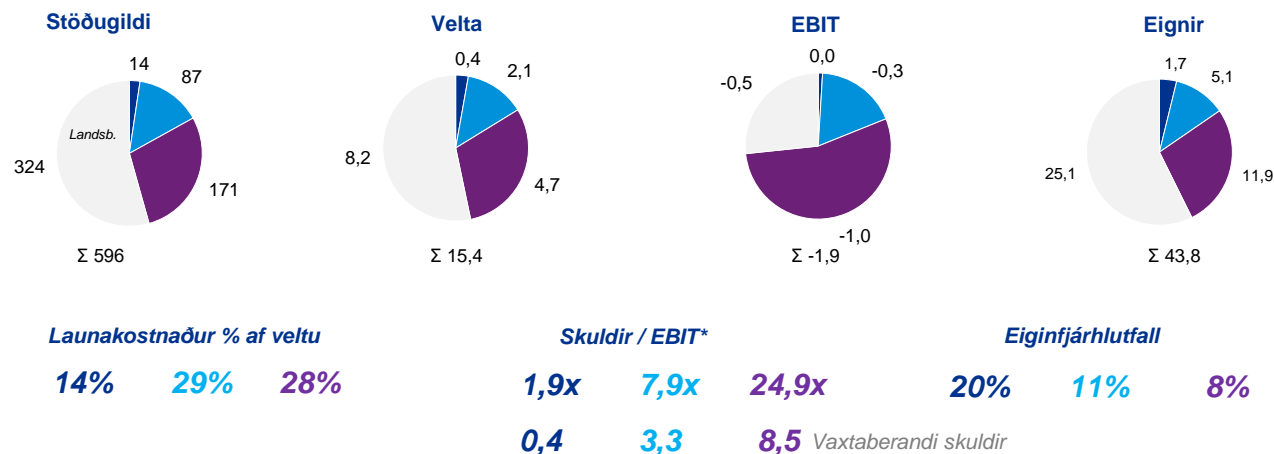
Skýringar

- Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

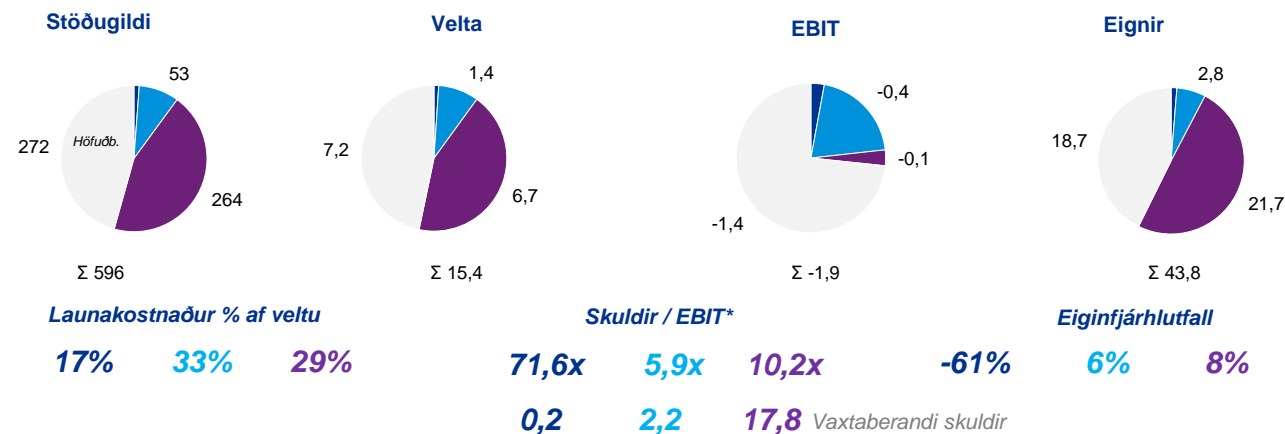
EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljóðum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkomandi flokki.

Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

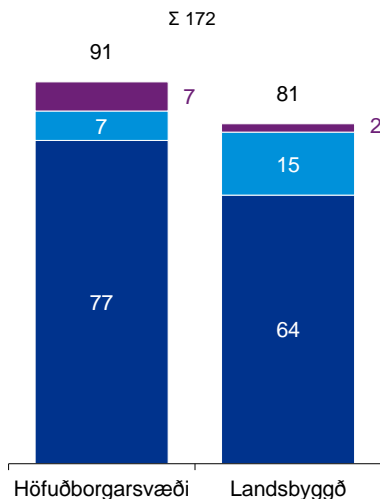
Landsbyggð

Höfverðir og höfubílaeiga

Fjöldi fyrirtækja

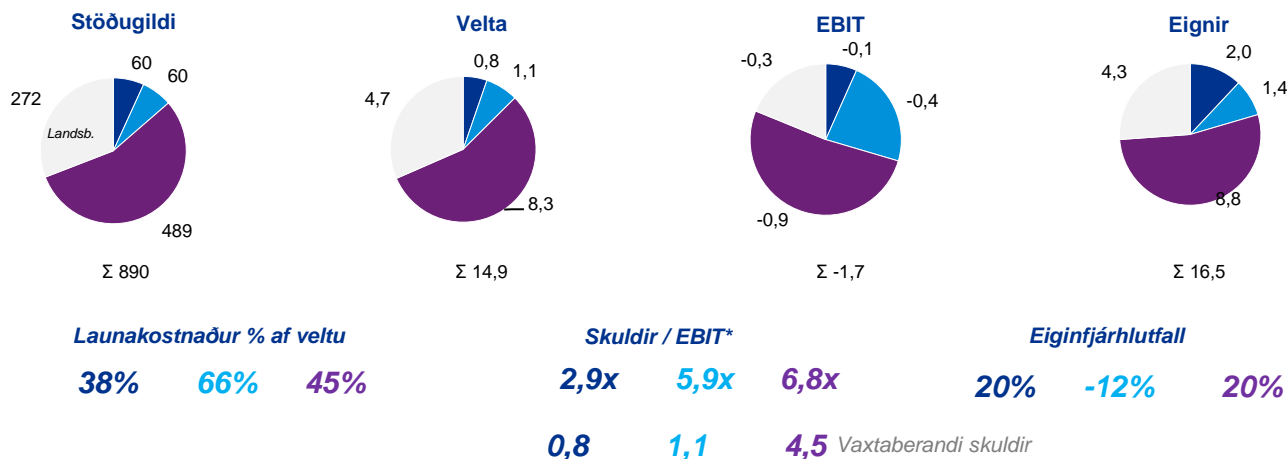
Skýringar

- Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

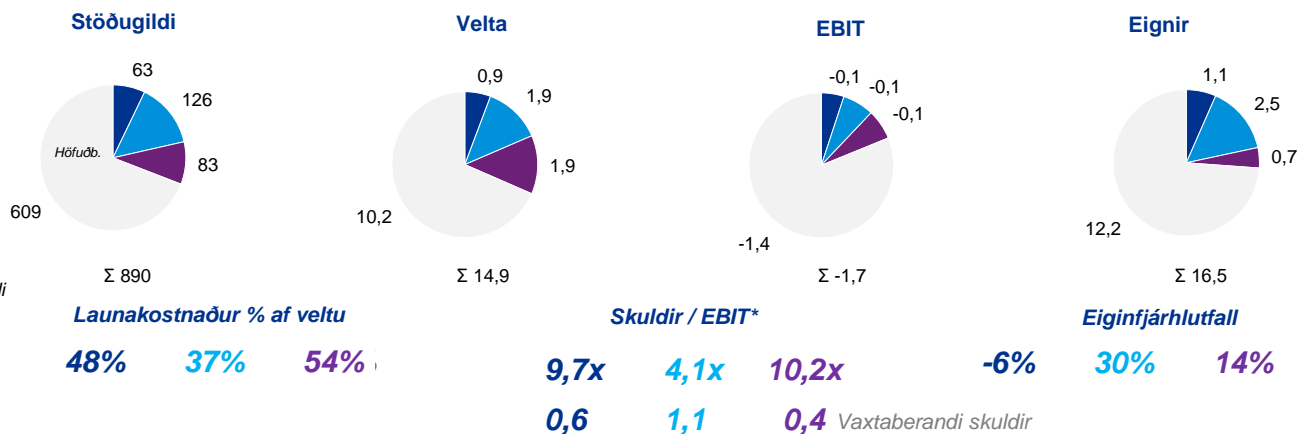
EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljörðum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkoma flokki.

Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

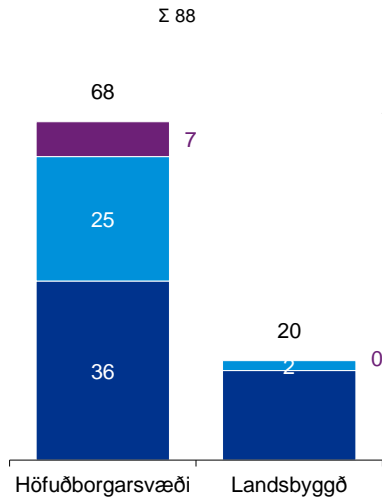
Landsbyggð

Fjöldi fyrirtækja

Skýringar

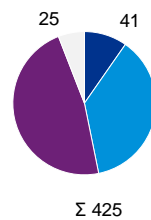
- Stór fyrirtæki**
Yfir 500 m.kr. í veltu
- Lítill og meðalstór fyrirtæki**
50 til 500 m.kr. í veltu
- Örfyrirtæki**
Undir 50 m.kr. í veltu

EBIT (rekstrarhagnaður), velta, eignir og vaxtaberandi skuldir eru sett fram í milljörðum króna. Gráa svæðið á skifuritunum sýnir samtölu höfuðborgarsvæðis eða landsbyggðar í viðkomandi flokki.

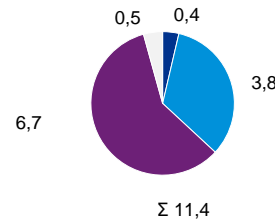
Heimild: Creditinfo, Ferðamálastofa og greining KPMG

Höfuðborgarsvæðið

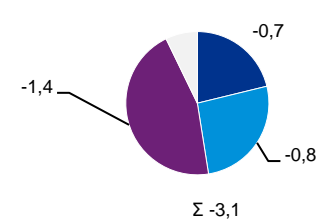
Stöðugildi

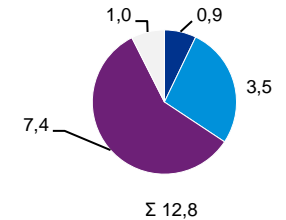
Velta

EBIT

Eignir

Launakostnaður % af veltu

68% 28% 22%

Skuldir / EBIT*

1,0x 1,3x 1,5x
0,4 0,9 1,8

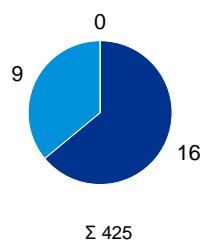
Vaxtaberandi skuldir

Eiginfjárlutfall

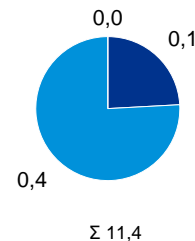
-37% 24% 26%

Landsbyggð

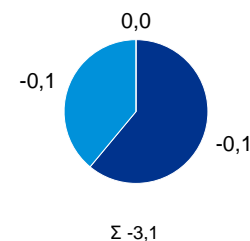
Stöðugildi

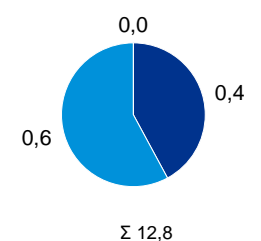
Velta

EBIT

Eignir

Launakostnaður % af veltu

72% 23% NA

Skuldir / EBIT*

2,7x 0,0x NA
0,16 0,0 0,0

Vaxtaberandi skuldir

Eiginfjárlutfall

14% 47% NA

Viðauki II

Sundurliðun eftir einkennandi greinum

Sundurliðun eftir einkennandi greinum (1/2)

Tölur fyrir árið 2020 í ma.kr.

Allt landið - allar greinar

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	573	3.504	55,9	-4,2	26,1
Gult 1	634	2.782	42,3	-10,0	31,3
Gult 2	220	809	11,0	-1,9	17,5
Rautt en veð í lagi	423	1.043	17,9	-2,7	30,7
Rautt	392	2.035	25,7	-7,9	73,2
Samtals	2.242	10.173	152,7	-26,5	178,9

Allt landið - Afþreying

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	193	801	11,7	-3,3	17,4
Gult 1	209	318	3,6	-1,2	4,3
Gult 2	74	91	1,2	-0,3	0,8
Rautt en veð í lagi	113	119	1,0	-0,5	1,1
Rautt	124	206	3,1	-1,0	7,4
Samtals	713	1.535	20,6	-6,3	31,1

Allt landið - Bílaeigur

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	7	26	0,4	-0,1	0,4
Gult 1	25	142	3,5	-1,3	7,2
Gult 2	5	9	0,2	-0,1	0,2
Rautt en veð í lagi	28	344	9,3	0,1	19,3
Rautt	6	75	2,0	-0,6	5,3
Samtals	71	596	15,4	-1,9	32,3

Allt landið - Ferðaskrifstofur

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	20	137	4,7	-0,8	0,9
Gult 1	31	221	5,4	-1,4	1,9
Gult 2	10	36	0,8	-0,3	0,1
Rautt en veð í lagi	18	14	0,2	-0,3	0,0
Rautt	9	17	0,2	-0,2	0,3
Samtals	88	425	11,4	-3,1	3,2

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Sundurliðun eftir einkennandi greinum (2/2)

Tölur fyrir árið 2020 í ma.kr.

Allt landið - Gististaðir

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	111	313	4,5	-0,5	3,0
Gult 1	155	691	8,2	-3,8	10,5
Gult 2	50	391	5,4	-1,2	15,2
Rautt en veð í lagi	126	218	3,1	-1,3	9,8
Rautt	116	782	8,5	-5,0	53,0
Samtals	558	2.394	29,6	-11,8	91,5

Allt landið - Veitingarekstur

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	186	1.805	27,5	0,6	2,0
Gult 1	168	1.118	16,4	-0,8	3,9
Gult 2	66	258	3,0	0,1	1,0
Rautt en veð í lagi	115	325	4,0	-0,6	0,4
Rautt	105	826	9,8	-0,9	5,0
Samtals	640	4.333	60,8	-1,7	12,3

Allt landið - Hópfærðir

<i>Filter: Án flugs</i>	Fjöldi félaga	Stöðugildi	Velta	EBIT	Vaxtaberandi skuldir
Grænt	56	422	7,1	-0,1	2,5
Gult 1	46	292	5,1	-1,5	3,5
Gult 2	15	25	0,4	0,0	0,2
Rautt en veð í lagi	23	22	0,3	-0,0	0,2
Rautt	32	129	2,1	-0,1	2,3
Samtals	172	890	14,9	-1,7	8,5

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Sundurliðun eftir landssvæðum (1/2)

Tölur fyrir árið 2020 í ma.kr.

Allt landið eftir undirgreinum

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	17	0	1	3	2	2
Gult1	4	7	2	11	3	4
Gult2	1	0	0	15	0	1
Rautt2	1	19	0	10	0	0
Rautt1	7	5	0	53	2	5
Samtals	31,1	32,3	3,2	91,5	8,5	12,3

Höfuðborgarsvæði

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	4	0	1	1	2	1
Gult1	2	1	2	4	3	3
Gult2	0	-	0	13	0	1
Rautt2	1	5	0	6	0	0
Rautt1	3	5	0	43,7	1	3
Samtals	9,8	12,1	3,1	67,4	6,4	8,2

Vesturland

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	0	-	-	0	0	0
Gult1	0	-	-	1	0	0
Gult2	-	-	-	0	-	-
Rautt2	-	-	-	1	0	0
Rautt1	0	-	-	1,2	0	1
Samtals	0,8	-	-	2,6	0,3	1,0

Vestfirðir

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	0	-	-	0	-	0
Gult1	0	-	-	0	0	-
Gult2	-	-	-	-	-	0
Rautt2	0	-	-	-	-	0
Rautt1	0	-	0	0,2	-	0
Samtals	0,3	-	0,0	0,6	0,1	0,0

Norðurland Vestra

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	0	-	0	0	0	-
Gult1	0	-	0	0	-	0
Gult2	-	-	-	0	0	-
Rautt2	0	-	-	0	-	0
Rautt1	0	-	0	0,3	0	0
Samtals	0,5	-	0,1	0,8	0,1	0,1

Norðurland Eystra

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afþreying	Bílaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	0	-	-	0	0	0
Gult1	0	-	-	2	0	0
Gult2	0	-	-	1	0	0
Rautt2	0	13	-	1	-	0
Rautt1	3	-	-	0,9	0	0
Samtals	3,6	13,3	-	5,0	0,4	1,1

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Sundurliðun eftir landssvæðum (2/2)

Tölur fyrir árið 2020 í ma.kr.

Austurland

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afpreying	Bilaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	1	-	-	0	0	0
Gult1	1	-	-	1	0	0
Gult2	-	-	-	0	-	0
Rautt2	0	-	-	1	0	-
Rautt1	0	-	-	1,4	0	0
Samtals	1,8	-	-	3,6	0,2	0,4

Suðurnes

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afpreying	Bilaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	12	-	-	0	-	0
Gult1	0	6	-	1	0	0
Gult2	-	0	-	-	-	-
Rautt2	0	1	-	0	-	0
Rautt1	0	0	0	1,0	0	0
Samtals	12,4	7,0	0,1	1,9	0,5	0,5

Suðurland

Gildi: Vaxtaberandi skuldir (ma.kr.)

Filter: Án flugs	Afpreying	Bilaleigur	Ferða- skrifstofur	Gististaðir	Hópfæðir	Veitinga- rekstur
Grænt	0	-	-	2	0	0
Gult1	1	-	-	1	0	0
Gult2	1	-	-	1	-	0
Rautt2	0	-	-	1	-	-
Rautt1	0	0	-	4,4	0	0
Samtals	1,9	0,0	-	9,6	0,5	0,9

Heimild: Creditinfo og greining KPMG

Viðauki III

Gagnalýsing

Almennt

Félögum í greiningunni fjölgar í ár nokkuð frá greiningum okkar síðustu ára sem má bæði rekja til þess að við erum að vinna gögnin síðar á árinu en einnig til þess að búið er að herða viðurlög og eftirlit með skilum ársreikninga. Það eru því gögn á bakvið 2.242 félög, samanborið við um 1.830 félög í greiningu fyrir árið 2019 og höfum við uppfært sögulega greiningu í samræmi við það. Það eru þó enn talsverður fjöldi félaga sem ekki hefur enn skilað inn ársreikning fyrir árið 2020 en ólíkt greiningu okkar í fyrra höfum við undanskilið þau þegar lagt er mat á stöðu fyrirtækja í greininni í árslok 2020.

Creditinfo

Gögnin sem dregin hafa verið saman eru fengin hjá Creditinfo og byggja á ársreikningum fyrirtækja sem uppfylla skilyrði ISAT flokkunar sem tengist ferðaþjónustu. Notast er við ársreikninga fyrir rekstrarárin 2016-2020.

Skýrslan inniheldur jafnframt gögn frá Hagstofu Íslands um fjölda starfandi í greininni. Misræmi er í fjölda stöðugilda samkvæmt Creditinfo og fjölda starfandi samkvæmt Hagstofu Íslands. Ástæðuna má rekja til tveggja þátta: 1) Fjöldi starfandi er summan af öllum launþegum í greininni en fjöldi stöðugilda er reiknaður út frá heilsársstöðugildum og 2) tölfraði Hagstofunnar nær til stærra þýðis en Creditinfo þar sem gögnin frá Creditinfo hafa verið takmörkuð með skilyrðum sem sjá má hér að neðan.

Skilyrði

Til þess að auka áreiðanleika gagnanna var eftirfarandi skilyrðum beitt á gagnasett Creditinfo:

- Kennitölur á félagaformi (ekki einstaklingar í rekstri)
- ISAT flokkar sjá viðauka.

Fjöldi fyrirtækja

Heildarfjöldi fyrirtækja sem uppfyllti ofangreindar niðurstöður og er í gagnasettinu er breytilegur milli ára.

- Talsvert var um að félög höfðu ekki skilað ársreikningi fyrir árið 2020. Undantekning var gerð í þeim tilvikum þar sem félög höfðu verið tekin til gjaldþrotaskipta eða ef ISAT skráningu hafði verið breytt milli ára.
- Flugfélög og félög í flugtengdri starfsemi fjarlægð af listanum og þýðið sem unnið er með telur því samtals **2.242** félög.

Aðlaganir

ISAT flokkun

Félögin voru dregin saman í flokka einkennandi greina ferðaþjónustu og er fjallað um hvern flokk í samantektinni. Aðlögun í flokka einkennandi greinar ferðaþjónustu má sjá í viðauka.

Aðrar mikilvægar aðlaganir

Flokkurinn flug inniheldur flugfélög og flugtengda starfsemi. Í þeim flokki hafa þau félög sem starfrækja útsýnisflug með þylum verið flokkuð með félögum í afþreyingu.

Laun og launatengd gjöld

Í þeim tilvikum þar sem gögnin innihéldu fjölda stöðugilda í fyrirtækinu en engan launakostnað eða launakostnað og engin stöðugildi var áætlað fyrir launakostnaði. Í þessum tilvikum var launakostnaður eða stöðugildi leitt út með því að nota meðaltalslaunakostnað í viðkomandi undirgrein.

ISAT Flokkun og aðlaganir

ISAT Nr.	Skýring	Flokkun KPMG	Athugasemdir og aðlaganir
49.39.0	Aðrir farþegaflutningar á landi	Höpferðir	
79.12.0	Ferðaskipuleggjendur	Afþreying	
56.21.0	Veislubjónusta	Veitingarekstur	
55.10.1	Hótel og gistiheimili með veitingabjónustu	Gististaðir	
77.11.0	Leiga á bifreiðum og léttum vélknúnum ökutækjum	Bílaleigur	
79.90.0	Önnur bókunarbjónusta og önnur starfsemi tengd ferðabjónustu	Ferðaskrifstofur	Öll félög með KSV undir 65% af tekjum eru flokkuð sem Afþreyingarfélög
56.10.0	Veitingastaðir	Veitingarekstur	
79.11.0	Ferðaskrifstofur	Ferðaskrifstofur	
96.04.0	Nuddstofur, sólbaðsstofur, gufuböð o.þ.h.	Annað	Mengið inniheldur eingöngu valin félög í ferðabjónustu
55.20.0	Orlofsdvalarstaðir og annars konar gistaðstaða	Gististaðir	
68.20.2	Leiga atvinnuhúsnæðis	Annað	Mengið inniheldur eingöngu valin félög í ferðabjónustu
55.10.2	Hótel og gistiheimili án veitingabjónustu	Gististaðir	
56.30.0	Krár, kaffihús og dansstaðir o.þ.h.	Veitingarekstur	
71.12.2	Starfsemi á sviði landmælinga; jarðfræðilegar rannsóknir	Afþreying	Mengið inniheldur eingöngu valin félög í ferðabjónustu
55.30.0	Tjaldsvæði, svæði fyrir húsbíla og hjólhýsi	Gististaðir	
50.30.0	Farþegaflutningar á skipgengum vatnaleiðum	Afþreying	
91.02.0	Starfsemi safna	Afþreying	
55.90.0	Önnur gistaðstaða	Gististaðir	
50.10.0	Millilanda- og strandsiglingar með farþega	Afþreying	
51.10.2	Farþegaflutningar með leiguflugi	Flug	Félög með þylurekstur flokkuð sem afþreying
49.32.0	Rekstur leigubíla	Höpferðir	
51.10.1	Farþegaflutningar með áætlanarflugi	Flug	
56.29.0	Önnur ótalin veitingabjónusta	Veitingarekstur	
52.23.0	Bjónustustarfsemi tengd flutningum með flugi	Flug	
93.29.0	Önnur ótalin skemmtun og tómstundastarf	Afþreying	
93.13.0	Heilsu- og líkamsræktarstöðvar	Afþreying	Sótt sér - Mengið inniheldur eingöngu valin félög í ferðabjónustu
64.20.0	Starfsemi eignarhaldsfélaga	Höpferðir	Sótt sér - Mengið inniheldur eingöngu valin félög í ferðabjónustu

Skuldir / EBIT*

- Skuldahlutfall er hlutfallið milli vaxtaberandi skulda annars vegar og rekstrarhagnaðar hins vegar.
  - Vaxtaberandi skuldir eru skilgreindar sem langtímaskuldir, hlaupareikningslán og næsta árs afborganir.
  - Ekki er hægt að útiloka að vaxtaberandi skuldir fyrirfinnist í öðrum liðum efnahagsreikningsins.
- Skuldahlutfallið hefur verið aðlagð fyrir tilvikum þar sem er rekstrartap. Í þeim tilvikum er rekstrarniðurstöðu sleppt við útleiðslu nefnara í hlutfallsútreikningi.

Skuldahlutfall - aðlagð

Hlutfallið milli vaxtaberandi skulda (sjá skilgreiningu í Skilgreiningar stöðukorts) og rekstrarhagnaðar eins og hann er skráður í ársreikningi.

Eiginfjárlutfall

Hlutfallið milli eigin fjár og eigna alls eins og það er skráð í ársreikningi.

Launahlutfall

Hlutfall milli launa og launatengdra gjalda í ársreikningi og rekstrartekna alls. Þar sem stöðugildi er skráð hjá fyrirtækjum en enginn skráður launakostnaður er gerð sú aðlögun að reiknað er með kostnaði fyrir hvert stöðugildi og það nýtt með í útreikningum á launahlutfalli.

Stærðarflokkun

- Örfyrirtæki: velta minni en 50 m.kr.
- Lítil fyrirtæki: velta 50-500 m.kr.
- Stór fyrirtæki: velta meiri en 500 m.kr.

Skilgreiningar stöðukorts

Stærð og litur punkta á stöðukorti

Litur punkta er háð atvinnugreinaflokkun skv. fyrri skilgreiningu. Stærð punkta samsvarar vaxtaberandi skuldum viðkomandi fyrirtækis.

Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi skuldir eru summa langtímaskulda alls, hlaupareikningsláns og næsta árs afborgana skv. ársreikningi.

Nettó skuldir / skuldleysi

Nettó skuld er þegar vaxtaberandi skuldir eru umfram handbært fé skv. ársreikningi en félag telst nettó skuldlaust ef handbært fé samsvarar eða er hærra en vaxtaberandi skuldir.

Veðhlutfall (e. Asset cover ratio)

Hlutfallið milli summu fasteigna og annarra varanlegra rekstrarfjármuna annars vegar og vaxtaberandi skulda hins vegar skv. skráningu í ársreikningi og fyrri skilgreiningum.

Skuldahlutfall á y-ás

Skuldahlutfall er öfugt eiginfjárlutfall, þ.e. 1 að frádregnu eiginfjárlutfalli. Félög með 100% eiginfjárlutfall lenda á 0 og félög með 0% eiginfjárlutfall á 1 á ás sem nær frá 0-1,5. Félög með neikvætt eiginfjárlutfall lenda þar fyrir ofan. Vörpun á sér stað þar sem félög með eiginfjárlutfall minna en -49% er varpað í 1,49.

Skuldamargfeldi á x-ás

Skuldamargfeldi samsvarar aðlöguðu skuldahlutfalli sem áður hefur verið skilgreint. Þrenns konar varpanir eiga sér stað:

- 1) Sé fyrirtæki með skuldamargfeldi umfram 14,9 er því varpað í 14,9.
- 2) Sé fyrirtæki rekið með tapi og vaxtaberandi skuldir eru umfram handbært fé er því varpað í skuldamargfeldi 14,9.
- 3) Sé fyrirtæki rekið með tapi en handbært fé samsvari eða sé umfram vaxtaberandi skuldir er því varpað í skuldamargfeldi 7,5

Uppfylli fyrirtæki ekkert af þremur fyrrgreindum atriðum er skuldamargfeldi reiknað beint út frá gildum í ársreikningi.

Skilgreiningar stöðukorts (aðgerðaflokkar)

1: Rekstur og efnahagur í jafnvægi (grænt)

Í þennan flokk falla fyrirtæki með skuldamargfeldi minna en 7,5 og skuldahlutfall minna en 0,75.

2: Veik eiginfjárstaða (gult)

Skuldamargfeldi minna en eða jafnt og 7,5 og skuldahlutfall meira en eða jafnt og 0,75. Í þennan flokk falla fyrirtæki með tiltölulega lágar skuldir en veika eiginfjárstöðu auk fyrirtækja sem rekin eru með tapi, eiginfjárstaða er veik en eru með handbært fé umfram vaxtaberandi skuldir.

3: Rekstrarafkoma ber illa skuldsetningu (gult)

Skuldamargfeldi meira en eða jafnt og 7,5 og skuldahlutfall minna en 0,75. Í þennan flokk falla félög með tiltölulega sterka eiginfjárstöðu en háar skuldir. Einnig falla í þennan flokk fyrirtæki sem rekin eru með tapi, hafa tiltölulega sterka eiginfjárstöðu og handbært fé umfram vaxtaberandi skuldir.

4: Ósjálfbær rekstur en veð í lagi (rautt)

Lítur sömu skilyrðum og 5) en veðhlutfall (asset cover ratio - sjá skilgreiningu) er innan skilgreindra marka. Fyrir bílaleigur er miðað við veðhlutfallið 1, fyrir hópferðir, afþreyingu og veitingarekstur og er miðað við veðhlutfall 0,7 en fyrir gististaði og annan rekstur 0,9.

5: Ósjálfbær rekstur (rautt)

Fyrirtæki með skuldamargfeldi meira en 7,5 og skuldahlutfall meira en eða jafnt og 0,75. Einnig falla hér þau félög sem rekin eru með tapi og vaxtaberandi skuldir eru umfram handbært fé. Í þennan flokk falla einnig öll félög með aðlagað skuldahlutfall umfram 14,9 óháð eiginfjárlutfalli og eiginfjárlutfall minna en -49%.

Á stöðukorti er sýnd talning á þeim félögum sem falla í hvern flokk fyrir sig og heildarvaxtaberandi skuldir allra félaga sem falla í hvern flokk sýnd á aðliggjandi ritum.

Helstu forsendur spálíkans

Rekstrarreikningur

- Inntaksbreyta er fjöldi gistinátta erlendra ferðamanna sem segir til um tekjur per ferðamann og skalast eftir fjölda ferðamanna.
  - Gert er ráð fyrir að hlutfall innlendrar veltu sé á bilinu 15% og allt að 50% eftir einkennandi greinum og að sú velta þróast óháð fjölda ferðamanna.
- Rekstrarkostnaður er áætlaður sem hlutfall af rekstrartekjum og er þá horft til árána 2019 og 2020 til að ætla kostnaðarhlutföll kostnaðarliða utan launakostnaðar. Ráðningarstyrkir eru svo dregnir frá uppreiknuðum launakostnaði.
- Launakostnaður er áætlaður út frá áætluðum fjölda stöðugilda og þróun á kostnaði pr. stöðugildi.

Vaxtagjöld eru áætluð m.v.:

- Meðalstöðu vaxtaberandi skulda á móti vaxtagjöldum þó að hámarki 10%.

Efnahagsreikningur

- EBITDA og nettó vaxtakostnaður koma til hækkunar eða lækkunar á yfirdrætti undir skammtímaskuldum.
- Afskriftir fastafjármuna dragast frá varanlegum rekstrarfjármunum fyrra árs.
- Fjárfesingar nemi 15% af afskrifum
- Ársniðurstaða leggst við óráðstafað eigið fé fyrra árs
- Tekjuskattar eru 20% af hagnaði fyrir skatta til hækkunar og lækkunar á öðrum skammtímaskuldum.

Í eftirfarandi liðum er gert ráð fyrir sömu gildum og í árslok 2019:

- Afskriftir fastafjármuna, óefnislegar eignir, fasteignir, eignahlutur í dóttur- og hlutdeildarfélagum, eignahlutur í öðrum félagum, áhættufjármunir og langtímakröfur, veltufjármunir alls, hlutafé og stofnfé, endurmatsreikningur, yfirverðsreikningur innborgaðs hlutafjár, lögbundinn var a sjóður, annað eigið fé, hlutdeild minnihluta í eigin fé, skuldbindingar alls, langtímaskuldir alls, viðskiptaskuldir, skuldir tengdra félaga, fyrirfram innheimtar tekjur, næsta árs afborganir

Eftirfarandi liðir eru áætlaðir sem 0:

- Virðisrýrnun viðskiptavildar, matsbreyting fjárfestingareigna, vaxtatekjur, gengismunur, aðrir fjármagnsliðir, aðrar tekjur og gjöld, áhrif hlutdeildar- og dótturfélaga, viðskiptavild

Um verkefnið

Ráðgjafarsvið KPMG ehf. (KPMG) hefur að beiðni Ferðamálastofu unnið greiningu á fjárhagsstöðu og áskorunum ferðaþjónustufyrirtækja vegna COVID-19 heimsfaraldursins (COVID-19). Þessi skýrsla er sú þriðja í greiningum KPMG á áhrif COVID-19 á rekstur og fjárhags fyrirtækja í ferðaþjónustu og verkefnið unnið í góðu samstarfi við starfsmenn ferðamálastofu.

Eftirtaldir aðilar hafa komið að verkefninu:

- Ágúst Angantýsson, verkefnastjóri á ráðgjafarsviði KPMG
- Benedikt K. Magnússon, hluthafi og sviðsstjóri ráðgjafarsviðs KPMG
- Jakob Rolfsson, forstöðumaður Rannsókn- og tölfræðisviðs Ferðamálastofu
- Jóhann Viðar Ívarsson, greinandi hjá Ferðamálastofu
- Kjartan Ottósson, ráðgjafi á ráðgjafarsviði KPMG
- Magnús Bergur Magnússon, ráðgjafi á ráðgjafarsviði KPMG
- Óskar Jósefsson, sjálfstæður ráðgjafi (fyrirverandi framkvæmdarstjóri Stjórnstöðvar ferðamála)
- Skarphéðinn Berg Steinarsson, ferðamálastjóri

KPMG ber ekki skylda til að uppfæra skýrsluna vegna upplýsinga sem fram kunna að koma eftir að skýrslan hefur verið gefin út.

Upplýsingarnar og útreikningarnir fela ekki í sér staðfestingu frá KPMG, þar sem hefur ekki sérstaklega kannað áreiðanleika þeirra gagna og heimilda sem vinnan er byggð á en bent er á að niðurstaða slíkrar könnunar gæti haft áhrif á undirliggjandi gögn og þar af leiðandi niðurstöður greininga. Sérstaklega bendir KPMG á að villuprófun á gögnum Creditinfo leiddi í ljós misræmi við gögn ársreikninga sem ekki hefur verið leiðrétt fyrir sérstaklega. KPMG getur því ekki ábyrgst nákvæmni né áreiðanleika þeirra upplýsinga sem hér koma fram né að þær séu tæmandi.

Gert er ráð fyrir að lesendur rýni í þessi gögn og annað það er liggur til grundvallar niðurstöðum og að lesendur túlki upplýsingarnar í tengslum við þeirra eigin kringumstæðum og önnur atvik sem við þá kunna að eiga.

Öll ákvörðunartaka í tengslum við upplýsingarnar og útreikningana er alfarið í höndum verkkaupa eða annarra aðila sem er að málinu kunna að koma og ber KPMG enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli þeirra.

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

© 2022 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Nafn og vörumerki KPMG eru skráð vörumerki KPMG International.